

Opis predmetu zákazky

Príloha č. 1 – Opis predmetu zákazky

Predmet zákazky:	“Ekologicky, inovatívne a inkluzívne – projektová dokumentácia“
Miesto stavby:	Stredná odborná škola agrotechnických a gastronomických služieb – Agrártechnikai és Gaztronómiai Szolgáltatási Szakközépiskola, J. Majlátha 2, Pribeník
Kraj:	Košický
Obec:	Pribeník
Kat. územie:	Pribeník
Parc. č.:	KN C PČ: 366 SČ: 375, PČ: 367 SČ: 376, PČ: 1000/2 SČ: 416, PČ: 1000/4 SČ: 418, PČ:1000/5 SČ: 398, PČ: 1003 SČ: 3, PČ: 1004/1 SČ: 2, PČ: 1004/3 SČ: 391, PČ: 1004/4, PČ: 1005/11,
Druh zákazky:	Zákazka na poskytnutie služieb
CPV:	71200000-0 Architektonické a súvisiace služby 71320000-7 Inžinierske projektovanie 71242000-6 Príprava projektov a návrhov, odhad nákladov 71314300-5 Poradenské služby pre oblasť efektívneho využitia energie 71300000-1 Inžinierske služby
Druh stavby:	novostavba a rekonštrukcia
Termín dodania:	* DSP pre Podpora všeobecného a odborného vzdelávania v Pribeníku; Moderná školská biofarma a skleníková sústava 21. storočia do 90 dní od podpisu zmluvy * DSP pre Kaviareň pri Majláthovskom vodojeme do 120 dní od podpisu zmluvy * Inžinierska činnosť – začatie činnosti do 14 dní od protokolárneho prevzatia projektových dokumentácií * Odborný autorský dozor - začatie činnosti dňom odovzdania staveniska zhotoviteľovi diela
Stavebník:	Stredná odborná škola agrotechnických a gastronomických služieb – Agrártechnikai és Gaztronómiai Szolgáltatási Szakközépiskola, J. Majlátha 2, Pribeník

Predmetom zákazky je vypracovanie projektovej dokumentácie na stavebné povolenie (DSP) vrátane podrobného rozpočtu a výkazu výmer a súčinnosť pri korekcií predmetu plnenia, ktorej potreba môže nastať pri zabezpečovaní územného rozhodnutia, stavebného povolenia a/alebo verejného obstarávania na výber Zhotoviteľa stavby, zabezpečenie súhlasných vyjadrení všetkých dotknutých orgánov štátnej správy a inštitúcií potrebných k vydaniu stavebného povolenia a výkon autorského dozoru projektanta v priebehu realizácie stavby v rozsahu 100 hodín pre projekt:

Ekologicky, inovatívne a inkluzívne – projektová dokumentácia, v rámci výzvy: SEK CIA PROGRAMOV REGIONÁLNEHO ROZVOJA - Výzvy na predkladanie ŽoNFP - Výzva na predkladanie ŽoNFP na prípravu projektov iniciatívy Catching-up Regions, kód výzvy: IROP-PO7-SC76-2021-80 - Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky. Účelom je získať projektovú dokumentáciu na stavebné povolenie pre realizáciu projektového zámeru schváleného pre projekt: **Ekologicky, inovatívne a inkluzívne – projektová dokumentácia**.

ROZSAH ZÁKAZKY - OPIS PLÁNOVANÝCH STAVEBNÝCH PRÁČ:

A) Kaviareň pri Majláthovskom vodojeme

Kultúrna pamiatka pod názvom „Vodojem“ je organickou súčasťou areálu kaštieľa Józsefa Majlátha v Pribeníku. Ide o eklektický vodojem z prelomu 19. a 20. storočia, ktorý je hodnotným dokladom vývoja architektúry technických stavieb. Základnými cieľmi navrhovanej rekonštrukcie sú zachovanie kultúrneho dedičstva a zatriktívnenie areálu národnej kultúrnej pamiatky ako ďalšej turistickej destinácie. Prínosom je ochrana kultúrnej pamiatky a jej obnova v sebe zahŕňa nielen ideové a historické hodnoty, ale generuje a nesie v sebe aj značný ekonomický potenciál: napr. oživenie cestovného ruchu, zvýšenie dobrej povesti obce a Košického samosprávneho kraja. Obnova a vytvorenie vhodných priestorov na rozvoj praktických zručností žiakov v učebných odboroch cukrár, kuchár, čašník, servírka pri zachovaní pôvodného vzhľadu kultúrnej pamiatky. **Po rekonštrukcii objektu sa plánuje v blízkosti objektu vytvoriť kaviareň**, kde by sa cieľová skupina vedela stretávať na rôznych spoločenských podujatiach.

V samotnom vodojeme bude zároveň vytvorená osobitná miestnosť, kde by boli umiestnené informačné tabule, ktoré informujú záujemcov o histórii rodu Majláthovcov, interaktívne fotografie s popisom resp. autentické artefakty z tohto obdobia.

Cieľovou skupinou budú žiaci, zamestnanci školy, obyvatelia obce Pribeník a príslušných obcí a miest, záujmové organizácie a v konečnom dôsledku aj zamestnávateľi.

1. Eklektický vodojem z prelomu 19. a 20. storočia PČ: 1000/5 - obnova technickej kultúrnej pamiatky

- kompletná rekonštrukcia/reštaurovanie objektu v zmysle rozhodnutia Krajského pamiatkového úradu v Košiciach, číslo konania: KPUKE-2022/6345-4/20981/HR,SO,JJ,PS navrhujeme vytvoriť osobitnú miestnosť, v ktorej by boli umiestnené informačné tabule, ktoré informujú záujemcov o histórii rodu Majláthovcov, interaktívne fotografie s popisom resp. autentické artefakty z tohto obdobia
- návrh elektroinštalácie – osvetlenie, internet

2. návrh panoramatickej kaviarne KN C 1000/4 a 1004/4 vedľa vodojemu, nad ktorou by bola inovovaná divácka tribúna a rozhodcovská veža s bezbariérovým prístupom

- tribúna pre cca 100 divákov s pevným sedením, kaviareň pre cca 30 návštevníkov
- presklená fasáda, hygienické zariadenia aj pre imobilných
- inžinierske siete (/okrem plynu/ vodovod, kanalizácia, elektroprípojka, osvetlenie, EPS, EZS, internet, zásuvky s USB portom)

3. BBQ bar KN C 1000/2 – rozvoj praktických zručností žiakov učebného odboru kuchár

- rekonštrukcia existujúcich priestorov – oprava podlahy, nové opláštenie z dvoch strán presklené, nové dvere, osvetlenie, elektroinštalácie
- nové prípojky (okrem ELI) – voda, kanalizácia, plyn, slaboprúd

4. Park KN C 1000/4

- rekonštrukcia prístupovej cesty k vodojemu a kaviarni - dláždená cesta a mlatové chodníky
- návrh na vytvorenie detského ihriska v rámci zmysluplného využitia voľného času detí
- osvetlenie areálu

B) Podpora všeobecného a odborného vzdelávania v Pribeníku

Projektový zámer zahŕňa rekonštrukciu odborných učební a vytvorenie oddychovej zóny – interaktívnej knižnice v ľavom krídle kaštieľa v nasledovnom rozsahu:

1. Kaštieľ Majláthovcov – národná kultúrna pamiatka KN C 1004/1

- rekonštrukcia odborných učební TV 27, TV 29, TV 30 - odstránenie súčasného dreveného obloženia, oprava omietky, hygienická maľba, repasácia / výmena parketovej podlahy, repasovanie okien, realizácia novej elektroinštalácie s možným pripojením 230 V a 400 V), optické pripojenie internetu
 - rekonštrukcia existujúcich a vytvorenie nových hygienických zariadení, aj pre imobilných - elektroinštalácia, voda, kanalizácia, obklady, dlažby, hygienická maľba, sanitárne predmety
 - rekonštrukcia odbornej dielne OV 3 - hygienická maľba, elektroinštalácia s možným pripojením 230 V a 400 V, návrh rekonštrukcie prípojok médií
2. Interaktívna knižnica v podkroví ľavého krídla kaštieľa – oddychová zóna
- vytvoriť 3 nové miestnosti s hygienickým zázemím
 - navrhnúť interaktívnu knižnicu s klasickými knižnými dielami a zároveň interaktívne prostredie na prezentáciu histórie školy, regiónu a Košického samosprávneho kraja
 - naplánovať oddychovú zónu pre žiakov, zamestnancov, návštevníkov kde by bol umiestnený napr. pingpongový stôl, ergonomický nábytok, stolný futbal, fit lopty
 - vytvoriť modernú učebňu výpočtovej techniky – učebňa virtuálnej reality
 - obnova západného krídla kaštieľa na súpisnom čísle 1004/1 v súlade s rozhodnutím Krajského pamiatkového úradu v Košiciach, číslo konania: KPUKE-2022/6345-4/20981/HR,SO,JI,PS vrátane repasácie okien a reštaurovania fasády
 - stavebné úpravy poschodia prístavby kaštieľa – vytvorenie učební, úprava stien a podlahy, elektroinštalácia s možným pripojením 230 V a 400 V, výmena pôvodného osvetlenia za LED osvetlenie, vodovod, kanalizácia, vykurovanie, EPS, EZS, optický internet
 - vypracovanie statického posudku stropu západného krídla
3. Otvoriť vnútorné nádvorie kaštieľa odstránením časti prístavby a jeho prepojenie na kaviareň
- vybrať priestor medzi miestnosťami TV 16 a TV 20 v strede objektu 1004/4
 - úprava vzniknutých obvodových stien, ich zateplenie, návrh vhodného prekrytia vzniknutého priechodu, bezbariérový prechod s dlažbou v zmysle rozhodnutia Krajského pamiatkového úradu v Košiciach, číslo konania: KPUKE-2020/14940-4/58724/HR,PS,SO
 - návrh prepojenia inžinierskych sietí medzi vzniknutými dvomi časťami budovy
 - úprava existujúcich učební - obnova omietky, hygienická maľba, výmena dverí, zárubní a okien
 - rekonštrukcia strechy so zateplením, návrh zelenej strechy a solárnych panelov
 - výmena pôvodného osvetlenia za osvetlenie LED
 - nová elektroinštalácia s možným pripojením 230 V a 400 V
4. montážna dielňa č. 9 a garáž – parcelné číslo 1003
- úprava stropu, oprava omietky, zmývateľná maľba, spevnenie podlahy
 - montážna jama s lapačom nebezpečných látok
 - vykurovanie, elektroinštalácia - 230 V a 400 V, osvetlenie
 - rekonštrukcia vodovodu a kanalizácie, vykurovanie, vzduchotechnika s odvodom spalín
5. návrh úpravy a využitia vnútorného nádvorja kaštieľa KN C 1004/3
- prepojenie nádvorja s areálom pred vodojemom
 - návrh oddychovej zóny – sadové úpravy, lavičky, chodníky v zmysle rozhodnutia Krajského pamiatkového úradu v Košiciach, číslo konania: KPUKE-2020/14940-4/58724/HR,PS,SO
 - návrh odvodu dažďovej vody a úpravy kanalizácie
6. rekonštrukcia autocvičiska s prístupovej cesty KN C 1005/11
- úprava povrchu spevnenej plochy
 - mlatová prístupová cesta
 - návrh vhodného osvetlenia cesty a autocvičiska

C) Moderná školská biofarma a skleníková sústava 21. storočia

1. rekonštrukcia a modernizácia skleníkovvej sústavy na parcele 366 a 367

- statické posúdenie súčasných konštrukcií, návrh ich prípadnej výmeny, presklenie výklopnými oknami
- elektrická a vodovodná prípojka - návrh automatického vetrania a zavlažovania
- navrhnúť ekologické riešenie vykurovania - inštalácia solárnych panelov nad učebňami a maštaľami
- návrh stolov na priesady v malom skleníku

Súčasťou projektovej dokumentácie bude aj projektové energetické hodnotenie (tepelnotechnický posudok) ktorý môže tvoriť prílohu budúcich žiadosti o poskytnutie prostriedkov mechanizmu na realizáciu vyššie uvedeného projektového zámeru.

Uchádzač je povinný predložiť ponuku, ktorá zohľadňuje všetky druhy projekčných prác, pokiaľ je možné, resp. efektívne takéto práce v rámci projektu na základe technických možností a posúdenia uchádzača zrealizovať. Za týmto účelom dôrazne odporúčame uchádzačom vykonať obhliadku. K dohodnutiu obhliadky je nutné využívať spôsob komunikácie podľa bodu 11. kapitoly A.1 POKYNY PRE ZÁUJEMCOV A UCHÁDZAČOV.

ŠPECIFIKÁCIA PREDMETU DIELA:

- Dokumentácia musí byť vypracovaná v súlade so zákonom č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov a vyhlášky č. 453/2000 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia stavebného zákona, pričom zohľadní samostatne stojace objekty;
- Dokumentácia musí byť vypracovaná v slovenskom jazyku, podpísaná a opečiatkovaná osobami s príslušnou odbornou spôsobilosťou v zmysle zákona č. 138/1992 Zb. o autorizovaných architektoch a autorizovaných stavebných inžinieroch v znení neskorších predpisov resp. ekvivalentnou osobou;
- Dokumentácia musí spĺňať požiadavky univerzálneho navrhovania objektov a služieb podľa čl. 9 a 19 Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím a spĺňa požiadavky v súlade s vyhláškou MŽP SR č. 532/2002 Z. z. a zákona č. 50/1976 Z. z. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku;
- Riešenie stavby musí rešpektovať platnú legislatívu, príslušné technické a právne predpisy a normy, protipožiarne a hygienické predpisy, platné ku dňu dodania diela a musí byť v súlade s príslušnými rozhodnutiami alebo stanoviskami dotknutých orgánov a inštitúcií, pokiaľ majú priamy alebo nepriamy vplyv, resp. dopad na zhotovenie diela;
- Stavba musí byť ekonomická ako z pohľadu realizácie, tak aj z pohľadu prevádzky a údržby;
- Obstarávaná dokumentácia musí byť vypracovaná v slovenskom jazyku a obsahovať všetky profesie, resp. musí byť vypracovaná tak, aby verejný obstarávateľ túto mohol použiť v procese verejného obstarávania na výber zhotoviteľa stavebných prác; požaduje sa aj vypracovanie rozpočtu stavby s výkazom výmer;
- Súčasťou vykonávacej dokumentácie bude aj návrh spôsobu likvidácie stavebnej sute a odpadov vzniknutých stavebnou činnosťou (popis v textovej časti DSP a súčasť výkazu výmer);
- Súčasťou projektovej dokumentácie bude aj geometrický plán;
- Rozsah DSP sa požaduje spracovať v zmysle Prílohy č. 2 sadzobníka UNIKA 2023;
- Zabezpečenie súhlasných vyjadrení všetkých dotknutých orgánov štátnej správy a inštitúcií potrebných k vydaniu stavebného povolenia;

- Výkon autorského dozoru projektanta v priebehu realizácie stavby v rozsahu 100 hodín;
- Objednávateľ si vyhradzuje právo na drobné spresnenie v štádiu rozpracovanosti štúdie, a to približne po 30%-nej, 50%-nej a 80%-nej rozpracovanosti;
- Projektová dokumentácia s rozpočtom bude odovzdaná objednávateľovi na pripomienkovanie a kontrolu. Po jej odsúhlasení bude prevzatá protokolárne;
- Projektová dokumentácia musí byť spracovaná v súlade s priloženými podkladmi (najmä: Vizualizácie návrhov – Časť A_Vodojem, Časť B_Pribeník; Reštaurátorský výskum a návrh na reštaurovanie vodojemu v Pribeníku, r. 2016; Rozhodnutia Krajského pamiatkového úradu z roku 2020 a 2022).

ZABEZPEČENIE VSTUPNÝCH PODKLADOV:

- fyzická obhliadka objektov v areáli školy
- stavebnotechnický prieskum aktuálneho stavu predmetných objektov, ktorý bude relevantným východiskovým podkladom pre spracovanie projektovej dokumentácie
- ak bude potrebné, zameranie existujúcich objektov bude na náklady uchádzača

ĎALŠIE PODKLADY PRE ZHOTOVITEĽA:

- Vizualizácie návrhov – Časť A_Vodojem
- Vizualizácie návrhov – Časť B_Pribeník
- Reštaurátorský výskum a návrh na reštaurovanie vodojemu v Pribeníku, r. 2016
- Rozhodnutie Krajského pamiatkového úradu z roku 2020
- Rozhodnutie Krajského pamiatkového úradu z roku 2020

Vizualizácie návrhov – Časť A_Vodojem

Vizualizácie návrhov – Časť B_Pribeník

RESTART združenie pre reštaurovanie a obnovu pamiatok
Mgr.art. Jan Janda, člen komory reštaurátorov slovenska, číslo osvedčenia K.R. 205

**REŠTAURÁTORSKÝ VÝSKUM
A NÁVRH NA REŠTAUROVANIE
VODOJEMU V PRIBENÍKU**

Predmet reštaurovania: Vodojem v Pribeníku

Lokalita: Pribeník

Vypracoval: Mgr. art. Jan Janda
Mgr. art. Ján Jeník

Rok: 2016

I. ÚVOD

II. Základné identifikačné údaje o pamiatke

III. Umeleckohistorický popis a vyhodnotenie

-Umeleckohistorický popis skúmanej časti objektu

IV. Reštaurátorský výskum

-Charakteristika výskumu

-Vizuálny výskum

-Sondážny výskum

V. Vyhodnotenie výskumu

VI. Návrh na reštaurovanie

-Ideový zámer reštaurovania

-Hlavné zásady reštaurovania

-Navrhovaný postup reštaurátorských prác

-Navrhovaná technológia

VII. Grafické prílohy

-Vizualizácia primárnej farebnosti

-Fotodokumentácia, fotografie

-Zameranie fasády

-Rozhodnutie KPÚ

II. Základné identifikačné a technické údaje o predmete reštaurovania

Názov pamiatky NKP:	Vodojem.
Zaužívaný názov NKP:	Pamiatkový objekt Vodojem
Bližšie určenie:	Areál kaštieľa v Pribeníku
Č. ÚZPF:	10237/3
Katastrálne územie:	Pribeník
Parcelné číslo:	1000/1
Adresa:	J. Mailátha 2
Obec:	Pribeník
Okres:	Trebišov
Kraj:	Košický
Typ pamiatky:	nehnutel'ná NKP - architektúra
Datovanie:	posledná štvrtina 19. storočia
Technika:	historické omietky, štuková výzdoba
Majetkovo - právne vzťahy	Košický samosprávny kraj- v zastúpení
Stredná odborná škola -Pribeník	
Vlastník	

III. Umelecko-historický popis

Vodáreň sa nachádza severne od hospodárskych budov v komplexe budov kaštieľa Majláthovcov v Pribeníku. Objekt je solitérom a v minulosti vytváral kompozičný akcent parkovej kompozície severnej časti parku. Vodáreň bola vybudovaná v súvislosti s veľkorysou prestavbou celého komplexu kaštieľa datovanou rokmi 1896 - 1899 v eklekticistickom štýle. Úroveň architektonického stvárnenia vodárne, kaštieľa a aj ostatných budov je vysoká a dáva predpoklad autorstva osobnosťou činnou v prostredí Košíc prípadne aj Budapešti.

Vodáreň tvorí murovaná hranolová veža. Veža je členená na tri nadzemné podlažia a v hornej časti sa nachádza nádrž na vodu. Do veže sa vstupuje zo západnej strany. Hmota veže sa v časti dolných dvoch podlaží zužuje smerom nahor. Fasády na prvom a druhom podlaží člení masívna bosáž. Dolnú (zužujúcu sa) časť veže zhora ukončuje masívna fabiónová rímsa členená konzolami, na ktorú dosadá rozšírené tretie podlažie. Na východnej strane dopĺňa členenie veže polvalcovitá hmota schodiskového arkiéru. Na južnej a severnej strane dopĺňajú v úrovni tretieho podlažia členenie veže dva balkóny s polkruhovitým

pôdorysom a kovanými zábradliami. Fasády horného podlažia členia lizénové rámce doplnené plytkou pásovou rustikou. Z hora objekt ukončuje výrazne vystupujúci presah plytkej strechy s rovným omietaným podhľadom. Strecha má tvar ihlanu a je pokrytá novodobým oplechovaním z pozinkovaného plechu. Po obvode lemujú strechu novodobé okapové žľaby na konzolách bez dekoratívneho ukončenia. Strechu dopĺňa novodobý bleskozvod a pôvodný komín z režného muriva s dvojstupňovou rímsou a vlysom nad severovýchodným rohom. Súčasná strecha je iba provizóriom z druhej polovice 20. storočia, ktoré tu bolo vytvorené na mieste podstatne bohatšej manzardovej helmice s dekoratívnymi klampiarskymi prvkami a nárožnými chrličmi. Fasády v tom čase ukončovalo výrazné vysunutie strechy podopierané radom drevených konzol. Bohužiaľ v dôsledku neskoršieho vývoja došlo k zániku strechy, zamurovaniu otvorov v úrovni tretieho podlažia.

Členenie fasád:

Hlavná, západná fasáda má symetrickú koncepciu a je členená troma osami otvorov. V dolnej časti sa nachádza pravouhlý vstupný otvor lemovaný profilovaným kamenným portálom z pieskovca. K portálu viedli primárne tri kamenné stupne po stranách s plytkými múrikmi (schodnicami). V súčasnosti už schodnice chýbajú. Výplň vstupného otvoru je novodobá a tvarovo nevhodná. (na hist. fotografii je viditeľná dosková s diagonálnym kladením dosák, ktoré umocňovalo výraz stavby veže ako pavilónu s pevnostným charakterom a súčasná má slohovo mátlucu kazetovú konštrukciu typickú pre mestské obytné stavby). Otvor z hora ukončuje supraport s prelomeným segmentovým frontónom, ktorý primárne niesla dvojica ankón v tvare volút. Tvar volút je možné rekonštruovať na základe dobových fotografií a analógií. V prelomení štítu sa nachádza kartuš lemovaná rollwerkom s iniciálmi mena stavebníka - grófa Mjáltha. V ploche medzi frontónom a kamenným portálom sa nachádzalo vystupujúce pole vytvorené zo štuky, ktoré mohlo niesť datovanie stavby uvádzané v publikáciách s rokom 1896 prípadne inú informáciu, ktorú by mohol objasniť hlbší archívny výskum. V úrovni druhého podlažia sa nachádza dvojica okien s polkruhovým ukončením, ktoré sú stvárnené ako súčasť bosáže. Okná mali primárne výplne so zasklením (badateľným na dobových fotografiách) v drevených rámoch. Vo vrchole fasády sa v úrovni vysunutia strechy nachádza malé okno s polkruhovitým ukončením, ktoré slúžilo na prevetrávanie strechy nad vodnou nádržou (aby kondenzácia vody nepoškodzovala konštrukciu strechy.) Horizontálne člení fasádu v dolnej časti vystupujúci kamenný sokel (z andezitového tufu). Na sokli dominuje profilovaná soklová rímša. Nad soklom člení plochu fasády päť radov vystupujúcej bosáže s profilovaným ukončením kvádrových prvkov. Toto členenie je vytvorené so štukovej omietky. Úroveň prvého podlažia fasády ukončuje reliéfne zdobená rímša vytvorená so sadrových odliatkov s opakujúcim sa reliéfom s rastlinným motívom s volutou. Plochu fasády v úrovni druhého

podlažia člení päť riadkov vystupujúcej bosáže s profilovaným ukončením kvádrových prvkov vo všetkom podobných prvkom v úrovni prvého podlažia. Okná druhého podlažia ukončujú zhora dva klenáky, ktoré presahujú úroveň bosáže a zasahujú do úrovne hladkého pásu. Fasádu druhého podlažia ukončuje masívna fabiónová rímsa doplnená po stranách profilovanými konzolami. Čelá konzol zdobí kosoštvorec s diamantom a pás kvapiek (gutae). Rímsu zhora chráni primárne oplechovanie zo zinkového plechu, fixovaného do muriva skobami. Fasáda v úrovni tretieho podlažia je členená lizénovými rámcami po stranách s dvoma lizénami. Plochy medzi lizénami člení plytká pásová rustika. Zhora ukončuje plochu fasády profilovaná architrávová rímsa a vlys zdobený radom pravouhlých sadrových reliéfov. Tie sú zdobené motívom rozvilín so zoomorfnými prvkami. Na plochách medzi reliéfmi sú viditeľné pravouhlé odtlačky po drevených konzolách. V strede vlysu sa nachádza okienko s polkruhovitým ukončením. Horné ukončenie vlysu tvorí hladká omietaná plocha a presah novodobej provizórnej strechy s doskovým podbíjaním.

Bočná, južná fasáda má taktiež symetrickú koncepciu a je členená jednou osou otvorov. V dolnej časti sa nachádza okno v tvare elipsy, ktoré je lemované profilovanou štukovou šambránou. Okno má zachovaný drevený rám výplne bez zasklenia. V úrovni tretieho podlažia sa nachádzal pravouhlý dverný otvor vedúci na balkón. Otvor je zamurovaný a opatrený hladkou omietkou ale jeho lemovanie je zachované. Má profilovanú štukovú šambránu. Na dobových fotografiách nie je členenie výplne otvoru rozpoznateľné ale dá sa tu predpokladať drevená žalúzia prípadne balkónové okno s rámom a šesťtabuľkovým členením zasklenia. V úrovni vlysu sa v stredovej osi nachádzalo ešte jedno okno s polkruhovým ukončením, ktoré je rozpoznateľné nielen na dobových fotografiách ale aj na v odlišnej štruktúre omietky. Horizontálne člení fasádu v dolnej časti vystupujúci kamenný sokel (z andezitového tufu) . Na sokli dominuje profilovaná soklová rímsa. Nad soklom člení plochu fasády päť radov vystupujúcej bosáže s profilovaným ukončením kvádrových prvkov. Toto členenie je vytvorené so štukovej omietky. Úroveň prvého podlažia fasády ukončuje reliéfne zdobená rímsa vytvorená so sadrových odliatkov s opakujúcim sa reliéfom s motívom meandra. Plochu fasády v úrovni druhého podlažia člení päť riadkov vystupujúcej bosáže s profilovaným ukončením kvádrových prvkov vo všetkom podobných prvkom v úrovni prvého podlažia. Fasádu druhého podlažia ukončuje masívna fabiónová rímsa doplnená po stranách profilovanými konzolami. Čelá konzol rímsy zdobí kosoštvorec s diamantom a pás kvapiek (gutae). Rímsu zhora chráni primárne oplechovanie zo zinkového plechu, fixovaného do muriva skobami. V úrovni rímsy sa nachádza masívna konzola, ktorá nahrádza pôvodnú sadrovú konzolu. Konzola je sekundárna, vytvorená z tepaného zinkového plechu. Konzola má tvar volútovej ankóny. Balkón je tvorený z pieskovcovej platne a má zachované aj bohato zdobené kované zábradlie s profilom

v tvare písmena S. (Podľa nedostatočne overenej informácie na stránkach <http://viztorony.hu/sk/perbenyik.html/> boli zábradlia na balkóny a konzoly dovezené zo zrušeného pavilónu na veľkej výstave v Budapešti . Indíciu podporuje aj najstaršia historická fotografia, kde nie sú na balkónoch zábradlia a tvar konzol je mierne odlišný). Fasáda v úrovni tretieho podlažia je členená lizénovými rámcami po stranách s dvoma lizénami. Plochy medzi lizénami člení plytká pásová rustika. Zhora ukončuje plochu fasády profilovaná architrávová rímsa a vlys zdobený radom pravouhlých reliéfov. Tie sú zdobené motívom rozvilín so zoomorfnými prvkami. Na plochách medzi reliéfmi sú viditeľné pravouhlé odtlačky po drevených konzolách. V strede vlysu sa nachádza omietaná plocha s odlišnou štruktúrou naznačujúca okienko s polkruhovitým ukončením. Horné ukončenie vlysu tvorí hladká omietaná plocha a presah novodobej provízornej strechy s doskovým podbíjaním.

Zadná, východná fasáda má symetrickú koncepciu a je členená jednou kompozičnou osou. V úrovni druhého a tretieho podlažia ju dopĺňa polvalcovitý schodiskový arkier, ktorý v dolnej časti ukončuje dekoratívna konzola. Tá je vytvorená z tepaného zinkového plechu . Má v pôdoryse radiálne členenie z vydutých prvkov pripomínajúcich lupene. Toto oplechovanie je pravdepodobne fixované na kovové prvky, ktoré nesú hmotu arkiéra. V úrovni druhého podlažia sa na arkiéri nachádza nika s polkruhovitým ukončením a profilovaným lemovaním archivoly. V úrovni tretieho podlažia sa na arkiéri nachádza združené okno so stredovým stĺpikom s iónskou hlavicou a hladkým drikom. Oblúky archivoly okna lemuje profilovaná rímsa. Nad oknom sa nachádza ešte malé vetracie okienko v tvare kruhu s profilovaným rámovaním. Arkier ukončuje zhora profilovaná rímsa oplechovaná strieška v tvare polgule. Horizontálne člení fasádu v dolnej časti vystupujúci kamenný sokel (z andezitového tufu) . Na sokli dominuje profilovaná soklová rímsa. Nad soklom člení plochu fasády päť radov vystupujúcej bosáže s profilovaným ukončením kvádrových prvkov. Toto členenie je vytvorené zo štukovej omietky. Úroveň prvého podlažia fasády ukončuje reliéfne zdobená rímsa vytvorená zo sadrových odliatkov s opakujúcim sa reliéfom s motívom meandra. Plochu fasády v úrovni druhého podlažia člení päť riadkov vystupujúcej bosáže s profilovaným ukončením kvádrových prvkov vo všetkom podobných prvkom v úrovni prvého podlažia. Na ploche arkiéra fasádu člení plytká pásová rustika. Fasádu druhého podlažia ukončuje na hlavnej hmote masívna fabiónová rímsa doplnená po stranách profilovanými konzolami. Čelá konzol zdobí kosoštvorec s diamantom a pás kvapiek (gutae). Rímsu zhora chráni primárne oplechovanie zo zinkového plechu, fixovaného do muriva skobami. V úrovni rímsy sa na telese arkiéra nachádza vlys odčlenený od ostatnej plochy fasády profilovanými rímsami, ktorý zdobia tri plastické girlandy. Fasáda hlavnej hmoty je v úrovni tretieho podlažia členená lizénovými rámcami po stranách s dvoma lizénami. Plochy medzi lizénami člení plytká pásová rustika. Plochy arkiéra člení plytká pásová rustika. Zhora ukončuje plochu fasády profilovaná architrávová rímsa a vlys

zdobený radom pravouhlých sadrových reliéfov zdobených motívom rozvilín so zoomorfnými prvkami, ktorý je prerušený polguľovitou strechou arkiéra. Na plochách medzi reliéfmi sú viditeľné pravouhlé odtlačky po drevených konzolách. Horné ukončenie vlysu tvorí hladká omietaná plocha a presah novodobej provizórnej strechy s doskovým podbíjaním.

Bočná, severná fasáda má symetrickú koncepciu a je členená jednou kompozičnou osou. Jej členenie je vo všetkom podobné členeniu južnej bočnej fasády.

pramene :

CAP.G., ALFÖLD.G.: *Élet o kastélyban*, Pribeník, 2008

<http://viztorony.hu/sk/perbenyik.html>

Kolorovaná fotografia na pohľadnici z roku 1909 , ktorá dokladá na pravej hrane helmice veže umiestnenie bleskozvodu, chrliče na rohoch primárnej helmice. A lesknúce sa zasklenie okien v úrovni prvého a druhého podlažia veže. Farebnosť s plochami tónovanými svetlou hnedou sa výskumom nepotvrdila, jednalo sa pravdepodobne o snahu koloristu zdôrazniť zatienené plochy na fasáde.

Výrez z dobovej pohľadnice z roku 1900 dokladajúci umiestnenie zástavy na veži v roku osláv príchodu nového storočia. Okrem iného pohľadnica dokladá aj vybudovanie oplotenia okolo parku a výsadbu ihličnanov v jej tesnej blízkosti.

Najstaršia zachovaná fotografia veže, ktorá dokumentuje tvar a aj množstvo klampiarskych detailov primárnej helmice veže. Dokladá stav balkónov ešte bez balkónových zábradlí a s konzolami, ktoré majú mierne odlišný tvar (mohlo sa jednať aj iba o nosnú konštrukciu oplechovania súčasných konzol). Fotografia taktiež dokumentuje aj tvar dvernej výplne ukončenej v hornej časti rímsou v tvare zvlneného frontónu a nadsvetlíkom. Plocha dverí je členená s diagonálnym kladením dosák.

IV. Reštaurátorský výskum

Charakteristika výskumu.

Realizácia reštaurátorského výskumu bola podmienená rozhodnutím Krajského pamiatkového úradu Košice.

Výsledky výskumu sú jedným z hlavných východísk pre spracovanie Návrhu na reštaurovanie a pre vlastnú realizáciu.

Predmetom výskumu bol eklektický vodojem v Pribeníku v súlade s požiadavkou Štátneho pamiatkového dohľadu.

Reštaurátorský výskum bol zameraný hlavne na:

- stav hmoty, rozsah poškodení
- rozsah zachovania pôvodného tvaroslovia fasády
- použité materiály a technológie
- identifikáciu jednotlivých vrstiev povrchových úprav
- určenie optimálnych reštaurátorských technológií a postupov pre reštaurovanie

Vizuálny výskum sa realizoval podrobnou obhliadkou a zameral sa hlavne na zistenie stavu jednotlivých prvkov pred reštaurovaním. Bol zameraný na zistenie stavu autentickej hmoty, na sekundárne úpravy a ich charakteristiky, taktiež na povrchové úpravy, stav a rozsah zachovania pôvodných vrstiev a následne na určenie možnosti ponechania a uplatnenia sekundárnych zásahov. Tento primárny výskum umožnil zistiť základný vstupný sumár informácií a údajov o príčinách a rozsahu poškodenia, ako aj o rozsahu a kvalite sekundárnych zásahov.

Jedným zo základných výsledkov vizuálneho prieskumu je konštatovanie súčasného technického stavu jednotlivých súčasti fasády a návrh na jej reštaurovanie.

Sondážny výskum bol realizovaný formou stratigrafických a pásových sond. Bol zameraný predovšetkým na identifikáciu primárnej vrstvy výzdoby a rozsah jej zachovania v prvom a druhom nadzemnom podlaží, ktoré neprešlo v modernej dobe radikálnymi stavebnými zásahmi. Sumár poznatkov a zistení z reštaurátorského výskumu bude vstupným predpokladom a východiskom pre realizáciu reštaurovania fasády.

Vizuálny výskum

Obhliadkový výskum

Súčasný stav fasády objektu je výsledkom rôznych sekundárnych stavebných a estetických úprav, ktoré sú v havarijnom stave.

Hmota fasády je primárna, bohato členená. Murivo je kompaktné tvorené klasickou pálenou tehlou. Plochu fasády 1.NP a 2NP. tvorí niekoľko radov vystupujúcej bosáže s profilovaným ukončením kvádrových prvkov. Toto členenie je vytvorené zo štukovej omietky nadstavovanou sadrou. Je viditeľný a dobre čitateľný tvar profilácie. Povrch je na exponovaných častiach vymytý zrážkovou vodou. Bosáž, ktorá tvorí väčšinu plôch 1NP.

a 2NP je výrazne poškodená a na mnohých miestach je vypadaná až na murivo. Vnútorne časti profilácií bosáže sú zanesené depozitom, tvoreným machom a trusom. Plocha omietky profilovanej bosáže je narušená odrazenou zrážkovou vodou.

Primárna farebnosť omietok - svetlo sivo ružová, bola riešená bez farebnej úpravy. Omietka na 3NP. opadáva, resp. sa vyzrňuje vo väčších alebo menších celkoch. Zároveň sú viditeľné zdegradované farebné prevrstvenia, väčšinou okrovo hnedej farebnosti. Poškodenia omietok sú viditeľné, majú prevažne mechanický charakter vo forme trhlin omietkového plášťa s následnou deštrukciou – odrazenou zrážkovou vodou.

Stav profilovaných ríms (priebehová, fabionová rímsa) ako aj konzol je v havarijnom stave a je poznačený degradáciou, ktorá výrazne deformuje pôvodný tvar profilácie, ako aj samotného jadra ríms a konzol. Oplechovanie na rímsach je poškodené, čo prispelo k degradácii všetkých ríms a štukovej výzdoby, ktoré sú v havarijnom stave.

Balkón je vytvorený z kamennej pieskovcovej platne. Povrch kameňa je zvetralí a zanesený depozitom - tvoreným machom. Na balkóne je zachované aj bohato zdobené kované zábradlie s profilom v tvare písmena S. Balkónové plechové konzoly sú sekundárne, nahradili nezachované štukové konzoly.

Štukové prvky sú prefabrikáty, ktoré boli vsadené a montované do lôžok v hmote fasády ku ktorým bola pritiahnutá omietka pasívnych plôch fasády. Lokálne sú viditeľné aj trhliny v mieste napájania na omietku, prípadne v miestach spojov jednotlivých segmentov štukovej výzdoby.

Prízemie je tvorené kamenným soklom, ktorý je značne poškodený mechanicky, zvetraním a depozitmi.

Deštruktívne metódy

Sondážny výskum

Vzhľadom k informáciám, ktoré priniesol obhliadkový výskum bol realizovaný sondážny výskum – realizovaných bolo okolo 30 sond, z toho bolo niekoľko združených do väčších. Z toho bolo vybraných, označených a zdokumentovaných 22 sond na celom objekte.

Stratigrafia náterov a vrstiev - *Vyhodnotenie stratigrafie*

Ako primárne vrstvy pre účely tejto dokumentácie uvádzame vrstvy označené číslicou 1 (O1, P1, N1), ktoré sú definované ako primárna súvislá eklektická úprava fasád.

M – Základným stavebným materiálom bola pálená tehla. Viditeľné sú v miestach poškodení omietkového plášťa, kde sú tehly povrchovo zaťažené hlavne zrážkovou vodou.

O1 – Primárna vrstva omietky. Viaže sa k pôvodnému eklektickému tvarosloviu fasády objektu. Ide o klasickú dvojvrstvovú omietkovú zmes, bez farebnej povrchovej úpravy, zloženou z riečneho piesku a pojenou zmesou vápna. Spojivo je v poškodeniach vymyté väčšinou zrážkovou vodou, čo sa nepriaznivo prejavuje zníženou pevnosťou. V lome je omietka sivo-ružová, zložená minimálne z dvoch vrstiev. Základná – jadrová omietka je plnená riečnym pieskom hrubšej frakcie s viditeľnými kúskami vápna a drobných nečistôt. Vrchná finálna omietka je plnená jemným prepratým pieskom a sadrou. Povrchovo bola omietka finalizovaná hladením v detailoch vlysov a plastických prvkov precízne spracovaná. Poškodenia súvisia s celkovým materiálovým zdegradovaním a exponovanosťou voči zrážkovej vode.

P0 – Plastická štuková výzdoba. Súvisí s primárnou úpravou fasády a jej forma, detaily a členenie sú však redukované sekundárnymi prevrstveniami.

K – Kameň bol identifikovaný ako profilovaný v spodných častiach soklu (TUF).

Kp – Kamenné balkónové dosky a vstupný portál (PIESKOVEC).

N1 – Primárny náter sa viaže k omietke O1, štukovej výzdobe P0. Ide o náter štukovej výzdoby pôvodnej eklektickej fasády objektu. V realizovaných sondách sa javí ako tenký svetlo-rúžový, realizovaný na báze vápna.

N2 – Sekundárny farebný náter, ktorý sa viaže na N1, pričom išlo pravdepodobne o celoplošný svetlo fialový náter.

N3– Sekundárny farebný náter ktorý sa viaže na N2, celoplošný oranžovo hnedý hrubý zrnitý náter.

O2 – Sekundárne omietkové vrstvy. Ide o sekundárne, viac-menej celoplošné tenké prevrstvenia primárnych vrstiev, ktoré súvisia s jednotlivými vysprávkami objektu. Väčšinou boli identifikované ako lokálne vysprávky finalizované uhládzaním. Materiálovo sa jedná o klasické omietky, nadstavované cementom.

V. Vyhodnotenie reštaurátorského výskumu

Reštaurátorský výskum (najmä pri realizácii sondážnych prác) bol orientovaný na skúmanie povrchových vrstiev (farebných náterov, omietok, štukových tvaroslovných prvkov) tak, aby bol akceptovaný zámer vlastníka na celkovú komplexnú obnovu fasád s poukázaním na záchranu niektorých havarijných stavov a obnovu slohového tvaroslovia v súčasnej tektonike fasád.

Popis jednotlivých tvaroslovných prvkov je súčasťou umelecko-historického popisu.

Ako primárne vrstvy pre účely tejto dokumentácie uvádzame vrstvy označené číslom 1 (O1, P1, N1), ktoré sú definované ako súvislá primárna úprava fasád.

Na základe realizovaných metód reštaurátorského výskumu (nedeštruktívny a deštruktívny výskum) je možné konštatovať nasledujúce skutočnosti:

Hlavná západná fasáda, je bez výrazných sekundárnych stavebných úprav. Väčšina zistených porúch a sekundárnych zásahov je na plastickej štukovej výzdobe.

Celá plocha fasády bola v minulosti opakovane prekrytá novými nátermi v kombinácii s lokálnymi omietkovými vysprávkami. V zásade boli tieto úpravy realizované po fyzickom dožití predchádzajúcej vrstvy, prípadne po osádzaní rozvodov inžinierskych sietí.

Murivo identifikujeme ako klasické pálené tehly, ktoré boli v rámci členenia ukladané do požadovanej roviny (M).

Na murivo bola nanášaná vápenno-piesková omietka v dvoch vrstvách, podľa požadovanej hrúbky plnená riečnym štrkom, prípadne prepratým pieskom, nadstavovaná sadrou. Finálny povrch omietky bol dosiahnutý uhládzaním alebo ťahaním (O1).

Štukové prvky – rímsoy sú ťahané in situ, vápennou štukovou omietkovou zmesou – vrstva vápennej omietky nastavená sadrou.

Štukové prvky plastickej výzdoby sú odlievajú z vápennej jemnozrnnej štukovej zmesi nadstavenej sadrou, prefabrikované odliatky štukových ornamentov boli osadené do lôžok a kotvené do muriva kovovými tŕňmi. Jednotlivé spoje, ako aj napojenia na

nečlenené plochy omietok, boli retušované jemnou omietkou. Spracovanie týchto napojení je dobre viditeľné aj napriek niekoľkonásobnému sekundárnemu prekrytiu.

Primárna farebnosť omietok - svetlo sivo-ružová, bola riešená bez farebnej úpravy – pohľadová omietka. Štuková výzdoba mala ako primárnu farebnosť veľmi podobný odtieň ako pohľadová omietka svetlo sivo-ružová, čo vytváralo monochróm fasády (N1). Poškodenie štukovej výzdoby je spôsobené jednak prirodzenou degradáciou materiálu, ako aj extrémnou exponovanosťou voči zrážkovej vode. Zavlhčenie je ešte podporené cementovým prekrytím, ktoré ešte viac podporuje materiálú degradáciu – 3NP.

Sekundárne zásahy (P2, O2,) súvisia s prevrstvením fasády a zaslepením primárnych otvorov- 3NP. Ide o monochromatické vrstvy farieb a tenkovrstvých omietok, ktoré boli postupne nanášané počas úprav fasády.

Záver

Stav fasády objektu možno hodnotiť ako vyžadujúci reštaurátorský, rekonštrukčný a umeleckoremeselný zásah. Prvky fasády sú čitateľné pre prinavrátenie do autentického stavu. Na základe poznatkov z predmetného výskumu je sanácia a obnovenie esteticko-historických kvalít fasády uskutočniteľná v potrebnej kvalitatívnej miere.

VI. Návrh postupu a technológie reštaurovania kultúrnej pamiatky a ich odôvodnenie.

Cieľom regenerácie historickej podstaty objektu, by bolo prinavrátenie do čo najautentickejšej podoby – tvarovej a farebnej jednoty v súlade s historickým výrazom. Vyžaduje si to obnovu fasády reštaurovaním v rozsahu zachovanej hmoty architektúry a štukovej výzdoby. Hlavnými zásadami reštaurovania, by bola fyzická záchrana a konsolidácia pôvodných hmôt, rešpektovanie a zachovanie autenticity, minimalizovanie zásahov do zachovaného originálu a odstránenie nevyhovujúcich sekundárnych zásahov a doplnkov. V prípade potreby, by boli štukové prvky znovu „namodelované“ s ohľadom na dochované časti výzdoby tak, aby čo najviac zodpovedali pôvodnému spracovaniu (balkónové konzoly, konzoly frontónu).

Návrh na reštaurovanie je spracovaný na základe výsledkov dosiahnutých reštaurátorským výskumom, kde sa podarilo definovať rozsah sekundárnych zásahov a identifikovať najrozsiahlejšie poškodenia. Vzhľadom k celoplošným úpravám boli v predpokladanej rovine definované primárne vrstvy a farebnosť. Na základe poznatkov získaných z reštaurátorského výskumu, **navrhujem všetky fasády vodojemu obnoviť v zmysle vydaného rozhodnutia KPÚ Košice, formou reštaurovania zachovaných výtvarných prvkov v kombinácii s umelecko-remeselnou obnovou.**

V prvej fáze reštaurovania navrhujeme v úrovni 1.NP, 2.NP a 3.NP. celoplošne odstrániť z povrchu fasád všetky depozity a sekundárne zásahy, prvky a prevrstvenia tak, ako boli definované reštaurátorským výskumom (vrstvy N2- N3,). Odstraňovanie bude realizované mechanicky tak, aby nedochádzalo k zbytočnému narušaniu kompaktných plôch, primárnych vrstiev a náterov. Silne poškodené, zvetrané a celkovo narušené plochy primárnych omietok 3NP a arkiéru, navrhujeme odstrániť až na murivo. Plastické ornamenty očistiť pomocou kefiiek rôznej tvrdosti a odstrániť vrstvy depozitov a náterov pomocou skalpelov a kamenárskeho náradia. Je možný aj variant „mokrého“ procesu odstraňovania vrstiev pomocou roztokov rozpúšťadiel rozpustných vo vode (KEIM-Dispersionsentferner-aromatenfrei) s následným umytím vodou a mechanickým dočistením. V úrovni celý povrch fasád potom zbaviť zvyšného prachu oplachom tlakovou vodou.

Po očistení plôch fasád na 1.NP a 2.NP navrhujeme primárne vrstvy omietok a štukových prvkov povrchovo a hĺbkovo konsolidovať pomocou roztokov akrylátových disperzií na báze styren-akrylátových kopolymérov (napr. Axilat), alebo pomocou jedno – alebo dvoj – zložkových kremičitých prostriedkov (napr. KEIM FIXATIV). Pri výskyte

väčších uvoľnení a hĺbkových prasklín, tieto vyplniť vápennou zmesou (napr. VAPO-injekt, Calxnova, KEIM KALMIT).

- Po očistení a konsolidácii primárnych vrstiev navrhujeme konzultáciu s príslušným KPU z dôvodu upresnenia primárnej farebnosti fasády.

Poškodené miesta primárnych vrstiev bosáži, pásovej rustiky, omietok a štukových prvkov 1.NP a 2.NP navrhujeme vytmeliť vápenno-cementovou omietkou resp. vápennou omietkou s prídavkom inej hydraulikej zložky (napr. KEIM Feinputz alebo obdobnými produktami Keim Remmers, Quick-Mix). Nevyhnutná bude aj rekonštrukcia všetkých ríms po celej dĺžke fasády. Tvar fabiónovej rímsy, bude rekonštruovaný podľa zachovaných vzorov, ako materiál navrhujeme použiť modifikované štukové zmesi na báze hydraulického spojiva (napr. románsky cement VICAT, Bayosan Stuccoco,). Taktiež umelecko-remeselne, bude rekonštruovaný tvar pôvodnej profilácie na všetkých rímсах fasády. Tvarovú rekonštrukciu navrhujeme realizovať opäť štukovým materiálom (napr. románsky cement VICAT. Bayosan Stuccoco, a pod.). Povrchové spracovanie novo-vytmelených miest, musí korešpondovať s charakterom dochovaných častí primárnych omietkových vrstiev. Na realizáciu navrhujeme použiť exteriérové renovačné omietkové zmesi (napr. fi. Keim renovacioputz, , quick-mix SHG, Tubag TKFP).

V prípade chýbajúcich prvkov a prvkov poškodených deštrukciou, navrhujem rekonštruovať prvok podľa zachovaného originálu, domodelovať prvky s jemnozrnnou vápennou štukovou omietkovou zmesou (KEIM, VICAT).

V prípade masívnej kompletnej deštrukcie prvku, navrhujem rekonštrukčne domodelovať a reprodukčnou metódou prvok multiplikovať pomocou siliconovo klinovo sadrovej formy, v identickom materiály ako pôvodné prvky, so zachovaním aspoň jedného originálu na fasáde. Rekonštrukcia chýbajúcich prvkov (balkónové konzoly a konzoly frontónu) a ich tvaroslovia, je možná na základe dochovaných prvkov a analógii, ktoré vzchádzajú z archívnych dokumentácií.

Kamenný portál a prvky navrhujem očistiť od druhotných vrstiev a uhlíkových depozitov s maximálnym zachovaním originálu - mechanicky tlakovou vodou, chemicky - (produkty Remers, Keim), alebo pastou AB 57 na báze uhličitanov (sodný, vápenný) a chelatónu. Po očistení, navrhujem spevniť hmotu kameňa organokremičitanom (Steinfestiger- Remmers). Poškodenia kameňa a perforácie, doplniť tónovaným tmelom z identického materiálu - (Natur stein- Keim), prípadne zmes z drviny identického materiálu s polymérom (epoxid). Po vytmelení, tmely farebne sceliť farebnou retušou (Keim lasur) a následne hydrofobizovať a zároveň spevniť prípravkom - SNL Funcosil Remmers.

Balkónové nosné dosky (pieskovec), po odstránení depozitov, bude potrebné dôkladnejšie preskúmať rozsah zachovania hmoty, jadra a povrchu, doplniť chýbajúce časti profilácie umelým kameňom a následne celú platňu hydrofobizovať (Remmers Funcosil SNL).

Priebežný sokel (andezitový tuť) po odstránení depozitov a sekundárnych vrstiev, navrhujem zvetrané a poškodené miesta spevniť (Remers Stein-festiger), doplniť umelým kameňom (zmes identickej kamennej drvy). Špáry medzi kamennými blokmi vyplniť vápennou maltou. Celý sokel farebne sceliť retušou (KEIM LASUR), a následne hydrofobizovať (Remmers Funcosil SNL).

- Po vytmelení, doplnení a rekonštrukcii všetkých omietkových vrstiev a štukovej výzdoby, bude povrch týchto vrstiev upravený penetračným náterom, ktorým sa upravuje celková nasiakavosť povrchu pred realizáciou farebnej úpravy fasády.

Záverečnú povrchovú farebnú úpravu navrhujeme realizovať po spresnení farebnosti s metodikom KPÚ Košice a realizovaní vzoriek. Na základe realizovaného reštaurátorského výskumu sa javí varianta použitia – vizualizácia č. 1.

Monochróm pre pasívne plochy aj plastické prvky – svetlo sivo-ružový vápenný náter, podľa ponúkanej farebnosti, ktorá je najviac identická s primárnou farebnosťou KEIM SOLDALIT č. 9154 alebo KEIM SOLDALIT č. 9155, č. 9092.

Na všetky rímasy ako štukovú výzdobu (frontón), navrhujem osadenie plechu (med, titan zinok) z dôvodu ochrany rímasy a predĺženia ich životnosti.

Vďaka takejto obnove, by bola citlivo odprezentovaná kvalita určujúcej kultúrno-historickej vrstvy s ohľadom na jej historickú hodnotu a špecifickú atmosféru.

VII. Grafická prílohy

Vizualizácia primárnej farebnosti

Zakreslenie poškodenia fasád

Fotodokumentácia, fotografie

Rozhodnutie KPÚ

**KRAJSKÝ
PAMIATKOVÝ ÚRAD
KOŠICE**

STREDNÁ ODBORNÁ ŠKOLA AGROTECHNICKÝCH A GASTRONOMICKÝCH SLUŽIEB - AGRÁRTECHNIKAI ÉS GASZTRONÓMIAI SZOLGÁLTATÁSI SZAKKÖZÉPISKOLA J. Majlátha 2, 076 51 Pribeník	
Dátum:	14. MAR. 2022
Podacie číslo:	240/2022
Číslo spisu:	221/2022
Prílohy / listy:	Vybavuje:

Váš list č. 221/2022 zo dňa 09.03.2022

číslo konania: KPUKE-2022/6345-4/20981/HR,SO,JI,PS

vybavuje / kontakt: Ing. arch. Pavol Hriň / 055-2455 111 / podatelna.ke@pamiatky.gov.sk

Košice, 14.03.2022

Krajský pamiatkový úrad Košice (ďalej len „správny orgán“), ktorý je podľa § 11 odseku 1 zákona číslo 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (ďalej len „pamiatkový zákon“) vecne príslušným správnym orgánom a podľa § 9 odseku 5 pamiatkového zákona je miestne príslušným správnym orgánom na úseku ochrany pamiatkového fondu, podľa § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov vydáva podľa § 32 odseku 2 pamiatkového zákona toto

rozhodnutie:

zámer obnovy, špecifikovaný v žiadosti vlastníka objektu: Košický samosprávny kraj, Nám. Maratónu mieru 1, 042 66 Košice, zastúpeného v súlade s § 44 odsekom 1 pamiatkového zákona správcou: Stredná odborná škola agrotechnických a gastronomických služieb – Agrártechnikai és gasztronómiai szolgálatási szakközépiskola, ul. J. Majlátha 2, 076 51 Pribeník, v zastúpení Ing. Silviou Sakáčovou, riaditeľkou školy, ktorú podal na správny orgán dňa 14.03.2022 vo veci posúdenia zámeru obnovy časti národnej kultúrnej pamiatky (ďalej len „kultúrna pamiatka“) **Kaštieľ s areálom v Pribeníku**, evidovanej v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ďalej len „ÚZPF“) pod číslom 10237/1-3 (pamiatkové objekty: Kaštieľ, Park, Vodojem), okres: Trebišov, obec: Pribeník, katastrálne územie: Pribeník, parcelné číslo 1004/1 (kaštieľ), 1004/3 (nádvorie kaštieľa), 1005/4, 1005/11 (park), 1000/5 (vodojem), súpisné číslo 2 (kaštieľ), 398 (vodojem), podľa listu vlastníctva č. 1013, **v rozsahu:**

- obnova vodojemu a využitie priestorov v ňom na expozíciu o histórii rodu Majláth (pamiatkový objekt Vodojem, č. ÚZPF 10237/3)
- využitie podkrovia západného krídla pre vytvorenie multimediálnych učební a WC žiakov na 2. NP severného rizalitu západného krídla v zmysle priložených vizualizácií (pamiatkový objekt Kaštieľ, č. ÚZPF 10237/1)
- vykonanie bežných udržiavacích prác v jestvujúcich učebniach na 1. NP západného krídla, t. j. maľovanie stien a stropov, repasovanie okien (pamiatkový objekt Kaštieľ, č. ÚZPF 10237/1)
- úprava povrchov na jestvujúcom cvičisku autoškoly v parku, vrátane povrchov na prístupových komunikáciách od hlavného vstupu do areálu na nádvorie kaštieľa a k cvičisku autoškoly (pamiatkový objekt Park, č. ÚZPF 10237/2)
- vytvorenie panoramatickej kaviarne v objekte tribúny pri parkúrovom areáli v zmysle priložených vizualizácií a sprístupnenie kaviarne a vodojemu vhodnou úpravou povrchu jestvujúcej poľnej komunikácie z obecnej ulice (bezprostredné okolie kultúrnej pamiatky)
- asanácia strednej časti novodobého krídla na severnej strane nádvorie kaštieľa v zmysle priložených vizualizácií (bezprostredné okolie kultúrnej pamiatky)

je prípustný

z hľadiska záujmov, chránených pamiatkovým zákonom a podľa § 32 odseku 4 pamiatkového zákona pre prípravu a vykonanie zámeru obnovy správny orgán **určuje tieto podmienky:**

A. Pamiatkový objekt Vodojem, č. ÚZPF 10237/3

1. Obnovu exteriéru pamiatkového objektu (štukové a kamenné prvky, ozdobné mreže v 2 oknách 1. NP a zábradlia na 2 balkónoch na najvyššom podlaží, plechová noha valcového arkiera schodiska na zadnej fasáde) vykonávať na základe **Návrhu na reštaurovanie fasád**, ktorý správny orgán odsúhlasil rozhodnutím č. KPUKE-2016/20776-3/89988/JJ zo dňa 07.11.2016. Toto rozhodnutie je stále platné.
2. Obnovu interiéru pamiatkového objektu je prípustné vykonať formou tzv. základnej ochrany v zmysle § 27 odseku 1 pamiatkového zákona, teda vykonaním udržiavacích prác.
3. V prvom rade vyčistiť všetky priestory v interiéri objektu od rôzneho neporiadku.
4. V 1. NP objektu je prípustné vybúrať sekundárnu betónovú vaňu, ktorá obmedzuje prístup k liatinovému točitému schodisku na vyššie podlažia a stavebne upraviť narušený otvor na interiérovej strane tehlového muriva vľavo od vstupu do priestoru do prieduchu v murive, ktorým sú vedené pôvodné stúpacie železné potrubia k železnej nitovanej nádrži na najvyššom podlaží, t. č. nefunkčné. Prípustné je ponechať ho otvorený s pohľadom na potrubia, avšak je vhodné ho zakryť tabuľkou z bezpečnostného skla, presahujúcou obrys otvoru do prieduchu, kotvenou do steny bodovo a osadenou pred líce steny cca 1 cm (kvôli zabezpečeniu prevetrávania prieduchu a súčasne na zábranu odkladania rôzneho odpadu návštevníkmi).
5. Všetky steny a stropy v interiéri očistiť od rôznych sekundárnych vrstiev náterov až na nosnú omietku. Takisto zo stien odstrániť narušené úseky omietok až na podklad z tehlového muriva. Následne naniesť novú omietku na minerálnej báze, pričom dbať, aby bola zahladená do líca okolitých omietok a mala aj rovnakú štruktúru povrchu. Následne je prípustné celý interiérový natrieť vápenným náterom, prípadne paropriepustným bielym náterom na minerálnej báze. Nepripustné je odstraňovanie interiérových omietok celoplošne, teda aj súdržných úsekov. Takisto je nepripustné aplikovať omietkové a náterové materiály s vysokým difúznym odporom pár a rôzne syntetické materiály, z princípu nevhodné na obnovu pamiatok.
6. Jestvujúce podlahy z betónovej mazaniny, ktoré už majú mechanicky opotrebovaný povrch, je prípustné podľa potreby zbrúsiť a prekryť vhodnou matnou gresovou dlažbou s podmienkou, že bude zachovávať pôvodnú niveletu priestorov. Výber dlažby vopred prerokovať so správnym orgánom z hľadiska vhodnej prezentácie pamiatkového objektu.
7. Jestvujúcu železnú nitovanú nádrž na najvyššom podlaží je prípustné odhrdziť a následne natrieť čiernou matnou farbou na kov.
8. Jestvujúce liatinové točité schodisko je prípustné vyčistiť od starých náterov a natrieť matnou čiernou farbou na kov.
9. Jestvujúce neslohové 1-krídlové vstupné drevené dvere do objektu odstrániť a nahradiť ich novotvarom s prevýšeným krídlom na výšku celého otvoru, osadeným za rubovou stranou kamenného portálu do samostatnej zárubne. Dvere zhotoviť z tvrdého odolného dreva v drevenej obložkovej zárubni. Správny orgán výrobu dverí podmieňuje predchádzajúcim spracovaním prípravnej dokumentácie – dielenskej stolárskej dokumentácie, ktorá bude obsahovať pohľad na dvere v ostení z exteriérovej i interiérovej strany, priečny rez dverami v zvislom i vodorovnom smere, vrátane ostení a detaily, a ktorú vlastník predloží správному orgánu na vydanie záväzného stanoviska podľa § 32 odseku 10 pamiatkového zákona.
10. Do dvoch východov z interiéru najvyššieho podlažia na balkóny na bočných fasádach zhotoviť 1-krídlové dvere z tvrdého odolného dreva v drevenej obložkovej zárubni, osadenej do jestvujúcej drážky v murive ostenia otvoru, ako novotvary. Správny orgán výrobu dverí podmieňuje predchádzajúcim spracovaním prípravnej dokumentácie – dielenskej stolárskej dokumentácie, ktorá bude obsahovať pohľad na dvere v ostení z exteriérovej i interiérovej

strany, priečny rez dverami v zvislom i vodorovnom smere, vrátane ostenia a detaily, a ktorú vlastník predloží správne mu orgánu na vydanie záväzného stanoviska podľa § 32 odseku 10 pamiatkového zákona.

11. Jestvujúce autentické drevené okenné rámy z čias výstavby, t. j.
 - 2 oblúkovito zaklenuté rámy na 2. NP hlavnej západnej fasády
 - 2 oblúkovito zaklenuté rámy vo valcovom arkieri točitého schodiska na zadnej východnej fasáde
 - 1 kruhový rám nad oknami vo valcovom arkieri schodiska
 - 2 ležaté oválne rámy na 1. NP bočných fasád
 s pozostatkami pôvodných kovaní (spodná časť závesov s trňom, obrtlíky na prichytenie odoberacieho krídla) podľa možnosti zachovať, chýbajúce časti rámov repasovať. Do rámov na mieru vyrobiť subtílné drevené krídla z obdobného materiálu s jednoduchou drážkou po obvode, korešpondujúcou s drážkou okenného rámu a jednoduchým zasklením. Autentické kovania podľa možnosti opätovne použiť a doplniť analogickými.
12. V prípade ich veľmi zlého stavu tieto opatrne demontovať pri minimálnom narušení okenných ostení, pôvodnú polohu každého rámu jednoznačne individuálne označiť, vyrobiť kópie pôvodných rámov z tvrdého odolného dreva podľa originálu a prinavrátiť ich do pôvodnej polohy v okenných osteniach. Následne vyrobiť okenné krídla, obdobne, ako je uvedené pri alternatíve s repasovaním originálov okenných rámov, avšak už z tvrdého odolného dreva. Na výrobu okenných krídiel, prípadne kópií okenných rámov správny orgán nepožaduje dielenskú stolársku dokumentáciu, nakoľko sa výroba kópií okenných rámov bude realizovať priamo podľa odobratého a označeného originálu a výroba krídiel do rámov sa bude realizovať na mieru originálov okenných rámov.
13. Malé zvislé štrbinové otvory obdĺžnikového tvaru, ktoré sa v osovej polohe nachádzajú na všetkých 4 fasádach v korunnej rímse, uzavrieť vložením na mieru zhotovenej tabuľky z bezpečnostného skla bez rámu, fixovanej bodovo do hladkého ostenia.
14. Pohľad z interiéru posledného podlažia do novodobého krovu – novotvaru (jednoduchá stanová strecha) je možné uzavrieť ľahkým podhlľadom. Prípustný je omietaný podhlľad na pletivo, s hladkou omietkou a bielym náterom. Je potrebné ponechať stropný výlez do podkrovia. Zo strany podkrovia je prípustné stropnú konštrukciu zatepliť, napr. minerálnou vlnou, granulovanou tepelnou izoláciou a pod. podľa technologického návodu výrobcu.

B. Pamiatkový objekt Kaštieľ, č. ÚZPF 10237/1:

15. K povrchovým úpravám nádvorí a k úprave zelene na nádvorí správny orgán v minulosti vydal rozhodnutie č. KPUKE-2020/14940-4/58724/HR,PS,SO zo dňa 28.07.2020 o zámere obnovy povrchových úprav nádvorí, dažďovej kanalizácie pod nádvorím a k asanácii časti novodobej prístavby na severnej strane nádvorí kaštieľa. Toto rozhodnutie je stále platné.
16. Riešenie multimediálnych učební v podkroví západného krídla kaštieľa podľa predložených vizualizácií je prípustné, nakoľko v zásade kopíruje pôvodný stav, ktorý však kvôli statickej sanácii trámových stropov a krovu musel byť odstránený v r. 2007 – 2008.
17. Adaptácia 2 nevyužitých jestvujúcich miestností na 2. NP severného rizalitu západného krídla kaštieľa pre WC žiakov podľa predložených vizualizácií je prípustná.
18. V súvislosti s asanáciou častí novodobej prístavby v zmysle podmienky č. 34 tohto rozhodnutia dôjde k odkrytiu 1. NP severnej fasády severného rizalitu západného krídla kaštieľa s pozostatkami zaslepených otvorov a pôvodného tvaroslovného členenia (vodorovná pásová rustika), z toho dôvodu bude potrebná ich obnova umelecko-remeselným spôsobom prostredníctvom štukatéra s preukázateľnou praxou s podobným druhom prác.
19. Obnova jestvujúcich učební a ostatných priestorov v západnom krídle v duchu základnej ochrany v zmysle § 27 odseku 1 pamiatkového zákona, t. j. vykonanie hygienickej maľby stien a stropov bielym vápenným náterom, resp. paropriepustným bielym náterom na minerálnej báze je prípustná. Nepřípustné je použitie náterových materiálov s vysokým difúznym

odporom pár (zabraňuje priestupu pár z muriva) a $\text{pH} \leq 7$, teda s vysokou aciditou (podporuje rast mikroorganizmov). Takisto je prípustné v týchto priestoroch vykonať repasovanie jestvujúcich okien, avšak s podmienkou, že práce bude vykonávať stolár s preukázateľnými referenciami z podobného druhu prác. Zachované pôvodné kovania okien (závesy, kľučky, obrtlíky) očistiť od sekundárnych náterov, v prípade potreby sfunkčniť a opätovne použiť. V prípade chýbajúcich kovaní doplniť podľa zachovaných originálov.

20. Riešenie stavebných úprav podľa podmienok č. 17., 18. a 19. tohto rozhodnutia je podmienené predchádzajúcim spracovaním projektovej dokumentácie, vrátane vnútorných rozvodov médií a pripojenia na jestvujúce inžinierske siete.
21. Projektovú dokumentáciu smie podľa § 32 odseku 8 pamiatkového zákona spracovať len fyzická osoba autorizovaná podľa osobitného predpisu.
22. Vlastník kultúrnej pamiatky je podľa § 32 odseku 9 pamiatkového zákona povinný prerokovať projektovú dokumentáciu v rozpracovaní so správnym orgánom z hľadiska ochrany a vhodnej prezentácie kultúrnej pamiatky.
23. Finálnu tlačенú verziu projektovej dokumentácie je vlastník povinný predložiť podľa § 32 odseku 10 pamiatkového zákona správnomu orgánu na vydanie záväzného stanoviska. Až na základe súhlasného záväzného stanoviska k projektovej dokumentácii môže vlastník urobiť podanie na príslušný stavebný úrad v súlade s § 32 odsekom 12 pamiatkového zákona.

C. Pamiatkový objekt Park, č. ÚZPF 10237/2

24. Povrchová úprava jestvujúcej prístupovej cesty od hlavného vstupu do areálu po vstup na nádvorie kaštieľa - oprava a náhrada jestvujúceho asfaltového povrchu je prípustná. Ak sú jestvujúce základové vrstvy dostatočnej hrúbky a spevnené, je vhodné vymeniť len vrchný asfaltový kryt za dodržania technológie zakladania asfaltového povrchu.
25. Povrchová úprava jestvujúcej nespevnenej prístupovej cesty na cvičisko autoškoly má byť v mlatovej povrchovej úprave, a teda s presakavým povrchom. Príklad technológie založenia mlatového povrchu:
 - vrchná vrstva frakcia 0 - 4 mm mletý vápenec zavalcovaný za mokra (hrúbka 5 cm)
 - stredná vrstva 0 - 32 mm vápenec zavalcovať za mokra (hrúbka 10 cm)
 - spodná vrstva (jej hrúbka závisí od zaťaženia povrchu) 16 - 32 mm
 Je vhodné strednú a vrchnú vrstvu valcovať za mokra po rozprestretí dohromady.
26. Povrchová úprava jestvujúcej plochy cvičiska autoškoly (parc. č. 1005/1) – oprava a náhrada jestvujúceho asfaltového povrchu je prípustná. Ak sú súčasné základové vrstvy dostatočnej hrúbky a spevnené, je vhodné vymeniť len vrchný asfaltový kryt za dodržania technológie zakladania asfaltového povrchu.
27. Realizácia povrchových úprav jestvujúcej nespevnenej prístupovej komunikácie ku vodojemu na parc. č. 1182 a 1000/1 v polohe pri tribúne a pri vodojeme bude so spevneným povrchom: dlažbou, ostatná prístupová cesta v mlatovej povrchovej úprave. Dlažba má byť ukladaná do zhutneného priepustného pieskového lôžka (nie do betónového). Vhodným typom dlažby je drobná maloformátová kocka z prírodného kameňa (napr. čadičové kocky) alebo drobná maloformátová kocka z imitácie prírodného kameňa, výhradne v sivých odtieňoch. Kladenie kociek realizovať tradičnými skladobnými princípmi. Vzorky navrhovaného riešenia dlažby vlastník predloží v dostatočnom predstihu pred realizáciou správnomu orgánu na odsúhlasenie, o čom spíše správny orgán záznam z prerokovania.
28. Stromy a stavebné aktivity:
 - Pri stavebných aktivitách je potrebné dodržať normu STN 83 7010 (Ošetrovanie, udržiavanie a ochrana stromovej vegetácie).
 - Stromy, ktoré sa nachádzajú v blízkosti plánovanej stavebnej činnosti, je potrebné chrániť pred poškodením doskovým debnením. Debnenie má siahäť do výšky min. 1,8 m a musí byť umiestnené po obvodu stromov aspoň 2,5 m od kmeňa. Ťažké mechanizmy sa smú pohybovať len po spevnených povrchoch. V prípade nevyhnutných prejazdov mechanizmov

po nespevnených povrchoch v ochrannom koreňovom priestore stromov tento má byť chránený pred zhutnením vysypaním hrubej vrstvy mulču (drevená kôra, drevná hmota) cca 20cm.

- Pri stavebných aktivitách postupovať s maximálnou opatrnosťou tak, aby sa nepoškodili jestvujúce stromy.

- Stavebný odpad a stavebné materiály neskladovať (ani krátkodobo) v ochrannom koreňovom priestore stromov, ale výhradne na spevnených povrchoch.

- Ak dôjde pri stavebnej činnosti k narušeniu trávnatých plôch, po ukončení prác je ich potrebné prinavrátiť do pôvodného stavu.

29. V parku sa nachádzajú rizikové stromy z hľadiska prevádzkovej bezpečnosti. Sú to najmä stromy, ktoré majú suché konáre alebo presychajúce koruny, sú naklonené, majú statické poruchy (napríklad: ostré vidlicové rozkonárenie, hnilobné dutiny na kmeni a konároch, rastú pri komunikáciách). Tieto stromy je potrebné odborne ošetriť - v prípade potreby vykonať zdravotný a bezpečnostný rez, lokálne či obvodové redukcie a inštalácie certifikovaných bezpečnostných väzieb.
30. Akýkoľvek štandardný zásah na strome (napríklad orez stromu, inštalácia korunového istenia ...) má byť urobený minimálne podľa normy STN 83 7010 *Ošetrovanie, udržiavanie a ochrana stromovej vegetácie*, alebo vytvoreného štandardu *Rez stromov* (voľne na stiahnutie – DOI:<http://dx.doi.org/10.15414/2015.9788055213644>). Vo všeobecnosti je maximálny povolený zásah – odstránenie 1/3 asimilačného aparátu (nie je to 1/3 výšky stromu alebo veľkosti koruny).
31. Je potrebné, aby akýkoľvek zásah na strome robil odborník s certifikátom - arborista, oprávňujúcim pracovať v korune stromu (samotný preukaz pre výkon prác vo výškach, a ani piliarsky preukaz nie sú certifikátom, oprávňujúcim na práce v korune stromov).
32. Certifikovaných arboristov združuje profesijné združenie - ISA Slovensko. Zoznam certifikovaných osôb je na stránke ISA Slovensko.

D. Bezprostredné okolie kultúrnej pamiatky Kaštieľ s areálom, č. ÚZPF 10237/1-3, v zmysle § 27 odseku 2 pamiatkového zákona (asanácia časti novodobej prístavby na severnej strane nádvorja kaštieľa a jej architektonická úprava, nový objekt nekrytej tribúny s kaviarňou pod tribúnou):

33. Asanácia strednej časti a západného konca novodobej prízemnej prístavby na severnej strane nádvorja kaštieľa (parc. č. 1004/4) a jeho architektonická úprava podľa predložených vizualizácií je prípustná.
34. Nahradenie jestvujúceho objektu tribúny na parc. č. 1000/4 novým objektom tribúny, s kaviarňou pod tribúnou, pri zachovaní jeho súčasného tvaru a objemu podľa predložených vizualizácií je prípustné.
35. Realizácia stavebných úprav objektov podľa podmienok č. 33. a 34. tohto rozhodnutia je podmienená predchádzajúcim preukázaním technickej realizovateľnosti navrhovaných stavebných úprav v zmysle predložených vizualizácií, a to v súlade s STN a EN, ako aj pripojením na jestvujúce inžinierske siete bez negatívneho dopadu na kultúrnu pamiatku, a teda k takýmto návrhom – projektovým dokumentáciám bude správny orgán vydávať záväzné stanovisko k projektovej dokumentácii stavebných úprav v konaní príslušného stavebného úradu, kde Krajský pamiatkový úrad Košice je dotknutým orgánom podľa § 32 odseku 12 pamiatkového zákona.
36. Vlastník oznámi písomne (alebo e-mailom) správnomu orgánu v predstihu min. 7 dní začiatok prác na každej etape obnovy a predpokladaný koniec každej etapy obnovy kultúrnej pamiatky podľa § 32 odseku 4 pamiatkového zákona.
37. Každú závažnú zmenu a zmenu oproti alebo nad rámec tohto rozhodnutia vlastník vopred prerokuje a predloží na odsúhlasenie správnomu orgánu podľa § 32 odseku 2 pamiatkového zákona.

Štátny pamiatkový dohľad na úseku ochrany pamiatkového fondu bude vykonávať správny orgán podľa § 32 odseku 13 pamiatkového zákona.

Rozhodnutie podľa § 44a pamiatkového zákona po uplynutí troch rokov odo dňa nadobudnutia právoplatnosti stráca platnosť, ak v tejto lehote nebol vykonaný úkon, na ktorý sa vzťahuje.

Odôvodnenie

Vlastník objektu: Košický samosprávny kraj, Nám. Maratónu mieru 1, 042 66 Košice, zastúpený v súlade s § 44 odsekom 1 pamiatkového zákona správcom: Stredná odborná škola agrotechnických a gastronomických služieb – Agrártechnikai és gasztronómiai szolgáltatási szakközépiskola, ul. J. Majlátha 2, 076 51 Pribeník, v zastúpení Ing. Silviou Sakáčovou, riaditeľkou školy, podal na správny orgán žiadosť dňa 14.03.2022 vo veci posúdenia zámeru obnovy časti kultúrnej pamiatky Kaštieľ s areálom v Pribeníku, č. ÚZPF 10237/1-3, podľa § 32 odseku 2 pamiatkového zákona. K žiadosti priložil vizualizácie, ktorými graficky špecifikoval svoj vyššie uvedený zámer.

Kaštieľ v Pribeníku bol postavený ako prízemný v r. 1798. V r. 1899 bol rozšírený, nadstavaný a upravený do súčasnej podoby. Súčasťou týchto úprav bol i krajinársky park pri kaštieli, ktorý bol vytvorený na ploche pravidelnejších záhradných úprav z konca 18. stor. na severnej a východnej strane kaštieľa.

V súčasnosti je v areáli kaštieľa stredná škola agrotechnických a gastronomických služieb. Tomuto účelu sa v minulosti čiastočne prispôbil samotný objekt kaštieľa, ako i jeho blízke i vzdialenejšie okolie, v ktorom bolo postavených viacero trvalých účelových budov, i ľahkých skladových a oddychových objektov v parku, ktoré sú v súčasnosti akceptované ako „status quo“. Na severnej strane kaštieľa je parkúrový areál, kde sa každoročne konajú súťaže za početnej účasti návštevníkov. Z toho dôvodu sa pri areáli nachádza nekrytá tribúna, ktorá však fyzicky dosluhuje. Preto má vlastník zámer ju nahradiť novou rovnakého tvaru a objemu, avšak vhodne architektonicky upravenou súčasnými a jednoduchými výrazovými prostriedkami, s kaviarňou v priestore pod tribúnou, ktorú by využíval v cestovnom ruchu v rámci agroturistiky i gastroturistiky, a súčasne i v rámci pedagogického procesu v odbore gastronómia. Neďaleko od tejto tribúny sa nachádza dlhodobo nevyužívaná technická pamiatka: vodojem, postavený v eklektickom štýle. Na jeho reštaurátorskú obnovu už vlastník zabezpečil správnym orgánom odsúhlasenú dokumentáciu reštaurátorského výskumu a Návrh na reštaurovanie od reštaurátora Mgr. art. Jana Jandu. Interiér pamiatkového objektu je jednoduchý, bude viac-menej obnovený formou tzv. základnej ochrany v zmysle § 27 odseku 1 pamiatkového zákona.

Asanáciou časti jestvujúceho prízemného novodobého objektu a jeho architektonickou úpravou s použitím jednoduchých a súčasných výrazových prostriedkov vlastník vytvorí priamy prístup z nádvorja kaštieľa k parkúrovému areálu a vodojemu, čím čiastočne nadviaže na historickú situáciu, kedy bolo nádvorie kaštieľa otvorené na severnú stranu smerom k hospodárskemu zázemiu kaštieľa, a súčasne odkryje spodnú časť severnej fasády severného rizalitu západného krídla kaštieľa, ktorá bola dosiaľ nevhodne ukrytá v utilitárne využívaných priestoroch tejto prístavby. Západné krídlo bolo už v r. 2007 – 2008 predmetom statických sanačných prác, v rámci ktorých boli z podkrovia krídla odstránené pôvodné, avšak už značne schátrané ľahké deliace stenové konštrukcie, vytvárajúce v podkroví chodbu, presvetlenú strešnými vikiermi z nádvorja, a 3 miestnosti, presvetlené vikiermi a oknom zo západnej strany. Súčasný navrhovaný stav nadväzuje na tento historický stav, avšak návrat k autentickej podobe priestorov z dôvodu zlého fyzického stavu, resp. až zániku originálu a z hygienických dôvodov (presvetlenie učební, teplo-technický komfort a pod.) už nie je možný, preto navrhovaný stav je voľnou replikou autenticky čitateľného tvaru.

V ÚZPF sú v súčasnosti zapísané parcely č. 1004/1 a 1004/3 (kaštieľ a nádvorie), 1005/4 a 1005/11 (park) a 1000/5 (vodojem), teda sú súčasťami kultúrnej pamiatky. Podľa § 27 odseku 2

pamiatkového zákona existuje tzv. bezprostredné okolie kultúrnej pamiatky, teda územie do vzdialenosti 10 m od obvodového plášťa pamiatky, ak ňou je stavba alebo 10 m od hraníc pozemku, ak je pamiatkou aj pozemok. Podľa predloženého zámeru správny orgán rieši obnovu západného krídla kaštieľa, obnovu povrchových úprav nádvorja kaštieľa, obnovu vodojemu a obnovu povrchových úprav komunikácii a plôch v parku podľa § 32 odseku 2 pamiatkového zákona. Stavebné úpravy, súvisiace s asanáciou a architektonickými úpravami prízemnej novodobej prístavby, uzatvárajúcej severnú stranu nádvorja kaštieľa, a s nahradením jestvujúceho objektu tribúny pri parkúrovom cvičisku (pri vodojeme) novým objektom rovnakého tvaru a objemu, avšak s kaviarňou pod tribúnou, rieši správny orgán usmerňovaním tejto činnosti v tzv. bezprostrednom okolí kultúrnej pamiatky, kde Krajský pamiatkový úrad Košice je dotknutým orgánom v konaní príslušného stavebného úradu, a teda prípustnosť tejto činnosti preskúma najneskôr v konaní stavebného úradu, a to záväzným stanoviskom k projektovej dokumentácii v súlade s § 32 odsekom 12 pamiatkového zákona – správny orgán však vlastníčkovi odporúča projektovú dokumentáciu tejto časti obnovy areálu tiež v rozpracovanosti prerokovať vopred so správnym orgánom, aby v konaní stavebného úradu už nedošlo k neželaným korekciám, predlžujúcim konanie.

Správny orgán na základe telefonického dohovoru s riaditeľkou školy Ing. Silviou Sakáčovou, ktorá v konaní vystupuje v pozícii správcu podľa § 44 odseku 1 pamiatkového zákona, vykonal štátny pamiatkový dohľad (ďalej len „ŠPD“) dňa 01.02.2022 ešte pred podaním predloženého zámeru a spísal o tom záznam č. KPUKE-2022/6345-3/8695/HR. V rámci ŠPD sa dozvedel o pripravovanom, v súčasnosti predloženom zámere a v prítomnosti riaditeľky školy Ing. Silvie Sakáčovej a 2 poverených zamestnancov školy si pozrel aj dotknuté priestory, o čom urobil aj fotografickú dokumentáciu. Prítomných zástupcov školy, teda vlastníka kultúrnej pamiatky informoval o podkladoch, z ktorých bude pri vydávaní rozhodnutia o zámere správny orgán vychádzať. V prvom rade, keďže zámer sa dotýka priamo pamiatkových objektov, ktoré tvoria objektovú skladbu kultúrnej pamiatky, doloženú výpisom z ÚZPF, prípadne objektov, ktoré sa nachádzajú v jej bezprostrednom okolí, musí správny orgán vychádzať z platného znenia pamiatkového zákona a zo všeobecne uznávaných metodických postupov, vyplývajúcich z medzinárodných chárt, zaoberajúcich sa ochranou kultúrneho dedičstva, historických a parkových areálov, urbanistických súborov a pod.. Tiež musí vychádzať z aktuálneho majetkovo-právneho vzťahu, doloženého aktuálnymi snímkami z katastrálnej ortofotomapy a aktuálnym listom vlastníctva. Ďalšími podkladmi pre rozhodovanie správneho orgánu je fotodokumentácia aktuálneho stavu predmetu zámeru, rôzna dostupná staršia fotodokumentácia v archíve správneho orgánu, v súčasnosti známa archívna dokumentácia o predmete zámeru, ako i vizualizácie, ktorými vlastník špecifikuje svoj aktuálny zámer. V neposlednom rade sú to aj vydané rozhodnutia a záväzné stanoviská správneho orgánu z minulosti, ktoré vydal v súvislosti s reštaurovaním fasád pamiatkového objektu Vodojem alebo obnovou povrchových úprav, úprav zelene, dažďovej kanalizácie a čiastočnej asanácie novodobej prístavby na severnej strane nádvorja Kaštieľa. Tieto vyjadrenia správneho orgánu sú stále platné a na realizáciu predloženého zámeru ich možno v určenom rozsahu použiť. Obnova interiéru pamiatkového objektu Vodojem dosiaľ nebola predmetom žiadneho zámeru vlastníka, preto v tomto rozhodnutí správny orgán určil podmienky v rozsahu predkladaného zámeru.

V parku sa nachádzajú stromy, rizikové z hľadiska prevádzkovej bezpečnosti. Je potrebné, aby akýkoľvek zásah na stromoch robil certifikovaný arborista ISA Slovensko. Je to preto, aby sa predišlo poškodeniu hodnotných parkových drevín neodborným zásahom.

Podmienky, ktoré správny orgán určil pre chodníky s dlažbou, sledujú vhodnú prezentáciu kaštieľa, jeho prirodzené zasadenie do okolitého terénu, s akceptovaním potreby spevnených plôch. Drobná maloformátová kamenná dlažba sivej farebnosti podľa úvahy správneho orgánu konvenuje s historickými riešeniami dlažieb, nie je rušivá, a drobný raster, zostavený z kociek, pôsobí prirodzenejšie ako veľkoplošné dlažby, alebo ako ahistorické tvary a farby moderných dlažieb. Správny orgán pripustil aj možnosť imitácie maloformátovej dlažby z betónu, avšak takej, ktorej vzhľad sa čo najviac približuje prirodzenému vzhľadu kamennej maloformátovej kocky. Riešenie dlažby, jej kladačský plán a ďalšie detaily budú predmetom projektovej dokumentácie, ktorú vlastník v rozpracovanosti prerokuje so správnym orgánom.

S týmto rozhodnutím podľa vyjadrenia riaditeľky školy Ing. Silvie Sakáčovej sa vlastník kultúrnej pamiatky, zastúpený v súlade s § 44 odsekom 1 pamiatkového zákona správcom, uvažuje zúčastniť aktuálne zverejnenej výzvy na finančnú dotáciu na spracovanie potrebnej projektovej dokumentácie na realizáciu obnovy kultúrnej pamiatky podľa predloženého zámeru.

Toto rozhodnutie po nadobudnutí právoplatnosti **neopravňuje** vlastníka k podaniu na príslušnom stavebnom úrade, nakoľko správny orgán pre prípravu a vykonanie obnovy určil podmienku spracovania projektovej dokumentácie.

Poučenie

Proti tomuto rozhodnutiu sa môže účastník konania v súlade s ustanovením § 53 a § 54 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov odvolať na správnom orgáne, ktorý rozhodnutie vydal, t. j. na Krajskom pamiatkovom úrade Košice, Hlavná 25, 040 01 Košice, v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia. Toto rozhodnutie je po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov preskúmateľné súdom.

Ing. Kristína Markušová

riaditeľka

Krajský pamiatkový úrad Košice

Doručuje sa

1. Stredná odborná škola agrotechnických a gastronomických služieb – Agrártechnikai és gasztronómiai szolgálatási szakközépiskola, ul. J. Majlátha 2, 076 51 Príbeník, IČO 00159557

Na vedomie

1. Krajský pamiatkový úrad – spis

KRAJSKÝ PAMIATKOVÝ ÚRAD KOŠICE

STREDNÁ ODBORNÁ ŠKOLA - SZAKKÖZÉPISKOLA J. Majlátha 2, 076 51 Pribeník	
Dátum: 03. AUG. 2020	
Podacie číslo: 1097/2020	Číslo spisu: 1066/2020
Prílohy / listy:	Vybavuje: Háj dobera

Váš list zo dňa: 22.07.2020

číslo konania: KPUKE-2020/14940-4/58724/HR,PS,SO

vybavuje / kontakt: Ing. arch. Pavel Hriň / 055-2455 111 / podatelna.ke@pamiatky.gov.sk

Košice, 28.07.2020

Krajský pamiatkový úrad Košice (ďalej len „správny orgán“), ktorý je podľa § 11 odseku 1 zákona číslo 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (ďalej len „pamiatkový zákon“) vecne príslušným správnym orgánom a podľa § 9 odseku 5 pamiatkového zákona je miestne príslušným správnym orgánom na úseku ochrany pamiatkového fondu, podľa § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov vydáva podľa § 32 odseku 2 pamiatkového zákona toto

rozhodnutie:

zámer obnovy, špecifikovaný v žiadosti vlastníka: Košický samosprávny kraj, zastúpeného v súlade s § 44 odsekom 1 pamiatkového zákona správcou: Stredná odborná škola – Szakközépiskola, J. Mailátha 2, 076 51 Pribeník, zastúpeným Ing. Silviou Sakáčovou, riaditeľkou školy, podaný na správny orgán dňa 23.07.2020, o posúdenie zámeru obnovy časti národnej kultúrnej pamiatky (ďalej len „kultúrna pamiatka“) **Kaštieľ s areálom v Pribeníku** (t. č. Stredná odborná škola), evidovanej v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ďalej len „ÚZPF“) ako: „Kaštieľ“ a „Park“ pod číslom 10237/1-2, okres: Trebišov, obec: Pribeník, katastrálne územie: Pribeník, parcelné číslo 1004/8 (vnútorné nádvorie), 1004/4 (novodobá prístavba) podľa listu vlastníctva č. 1013, **v rozsahu:**

- úpravy vnútorného nádvorja kaštieľa v rozsahu:
 - výmena povrchov (nová dlažba do suchého pieskového lôžka),
 - revízia jestvujúcej dažďovej kanalizácie,
 - oprava exteriéru novodobej prízemnej prístavby, uzatvárajúcej nádvorie na severnej strane

je prípustný

z hľadiska záujmov, chránených pamiatkovým zákonom, a podľa § 32 odseku 4 pamiatkového zákona pre prípravu a vykonanie zámeru obnovy správny orgán **určuje tieto podmienky:**

1. Úpravy nádvorja kaštieľa je prípustné realizovať pod podmienkou predchádzajúceho spracovania projektovej dokumentácie obnovy, cieľom ktorej je architektonický a technický návrh riešenia úprav, zdokumentovaný v potrebnej podrobnosti a rozsahu, vrátane trasovania a spádovania odvedenia zrážkovej vody, rozmiestnenia šácht, zloženia priesakavých komunikácií a kvetinových úprav vrátane exteriéru novej prístavby s učebňami. Architektonický návrh úpravy nádvorja bude vychádzať zo súčasného pôdorysného riešenia nádvorja (komunikačné plochy, zeleň), ako i z dobovej fotodokumentácie a z vojenských

historických máp, primerane akceptujúci súčasnú čiastočne zmenenú situáciu oproti minulosti.

2. Projektovú dokumentáciu smie podľa § 32 odseku 8 pamiatkového zákona spracovať len fyzická osoba autorizovaná podľa osobitného predpisu. Vlastník je povinný rozpracovanú projektovú dokumentáciu podľa § 32 odseku 9 pamiatkového zákona prerokovať so správnym orgánom z hľadiska ochrany a vhodnej prezentácie kultúrnej pamiatky a po dopracovaní projektovú dokumentáciu predložiť správnemu orgánu na vydanie záväzného stanoviska podľa § 32 odseku 10 pamiatkového zákona. Až na základe odsúhlasenej projektovej dokumentácie je možné začať práce v zmysle predloženého rozhodnutia.
3. Súčasné povrchy jestvujúcich komunikácií na nádvorí (asfalt, podkladový betón) je prípustné odstrániť po štrkové podložie, vrátane jestvujúcich obrubníkov viacerých druhov a rozmerov.
4. Jestvujúce asfaltové povrchy spevnených plôch je prípustné nahradiť farebne neutrálnymi dlažbami s rustikálnym povrchom, bez ornamentálnych farebne odlíšených skladieb, do zhutneného vsakovacieho lôžka. Výber konkrétneho druhu a farebného odtieňa dlažby bude predmetom prerokovania projektovej dokumentácie v rozpracovanosti v zmysle bodu 2. podmienok tohto rozhodnutia.
5. V súvislosti s odkrytím podložia jestvujúcich spevnených plôch na nádvorí kaštieľa vykonať revíziu dažďovej kanalizácie prostredníctvom kvalifikovaného projektanta, a to postupne od zvislých dažďových zvodov na budove kaštieľa smerom k hlavnej vetve dažďovej kanalizácie a to najmä z hľadiska korektného dimenzovania profilov potrubí (napojenie potrubia menšej svetlosti na potrubie väčšej svetlosti, nie naopak!), technického stavu materiálu (mechanické poškodenia, tesnosť spojov), umiestnenia odpadových vpustí na spevnených plochách na povrchu nádvoria v polohách s najnižšou niveletou a z hľadiska vhodnej únosnosti podložia (vyplavená zemina v dôsledku priesakov z potrubia, vytvárajúca dutiny pod povrchom a pod.). Dažďové zvody pripájať na dažďovú kanalizáciu prostredníctvom tzv. čistiacich kusov, ktoré umožňujú vykonávanie kontroly funkčnosti a čistenia kanalizácie, v kritických miestach kanalizácie umiestniť revízne šachty (ktoré budú umiestnené podľa návrhu v projektovej dokumentácii).
6. Na nádvorí kaštieľa je prípustné odstrániť jestvujúce smreký pichľavé, ktoré sú v zhoršenom zdravotno-biologickom stave, nízkej sadovníckej hodnoty. V centrálnej časti sa nachádza lipa malolistá (*Tilia cordata*), ktorú je potrebné zachovať a chrániť počas prác v jej okolí.
7. Pri stavebných prácach postupovať s maximálnou opatrnosťou tak, aby sa nepoškodila jestvujúca lipa malolistá. Hĺbenie výkopov je nepripustné vykonávať v ochrannom koreňovom priestore (priestor od päty kmeňa po obvod koruny) zachovávaných stromov. Lipu malolistú pred poškodením chrániť doskovým debnením. Debnenie má siahať do výšky min. 1,8 m a musí byť umiestnené po obvode stromov aspoň 2,5 m od kmeňa. V prípade nevyhnutných prejazdov mechanizmov po nespevnených povrchoch v ochrannom koreňovom priestore stromu tento povrch má byť chránený pred zhutnením vysypaním vrstvy mulču (drevená kôra, drevná hmota) o hrúbke cca 20 cm.
8. V rámci estetizácie prostredia nádvoria je prípustné na nádvorí založiť okrasné záhony (letničkové, trvalkové). Je možné použiť napríklad tieto druhy: záhonové ruže zo skupiny floribundy (*Rosa 'Satchmo'*), kultivary ruží zo skupiny Kordes, hortenzia kalinolistá (*Hydrangea macrophylla*), pivónia krovitá (*Paeonia suffruticosa*), tavorník japonský (*Spiraea japonica 'Little princess'*) a pod., konkrétne návrhy budú zapracované do projektovej dokumentácie.
9. V prípade náhodného archeologického nálezu počas zemných prác postupovať podľa § 40 pamiatkového zákona, najmä podľa odseku 2, kde sa uvádza: „Ak sa nález nájde mimo povoleného pamiatkového výskumu, musí to nálezca oznámiť krajskému pamiatkovému úradu priamo alebo prostredníctvom obce. Oznámenie o náleze je povinný urobiť nálezca najneskôr na druhý pracovný deň po jeho nájdení.“ a podľa odseku 3, kde sa uvádza: „Nález sa musí ponechať bez zmeny až do obhliadky krajským pamiatkovým úradom alebo ním poverenou odborne spôsobilou osobou, najmenej však tri pracovné dni odo dňa oznámenia

nálezu. Do obhliadky krajským pamiatkovým úradom je nálezca povinný vykonať všetky nevyhnutné opatrenia na záchranu nálezu, najmä zabezpečiť ho proti poškodeniu, znehodnoteniu, zničeniu a odcudzeniu. Archeologický nález môže vyzdvihnúť a premiestniť z pôvodného miesta a z nálezových súvislostí iba oprávnená osoba podľa prvej vety metódami archeologického výskumu. Ak archeologický nález vyzdvihne oprávnená osoba podľa prvej vety, je povinná krajskému pamiatkovému úradu predložiť najneskôr do desiatich dní od vyzdvihnutia nálezu správu o náhodnom archeologickom náleze; správa o náhodnom archeologickom náleze obsahuje informácie o lokalizácii nálezu, metodike odkryvu, rámcovom datovaní a fotodokumentáciu nálezovej situácie.“

10. Stavebné úpravy jestvujúcej novodobej prízemnej budovy, na severnej strane uzatvárajúcej nádvorie (parcela č. 1004/4), je prípustné realizovať s podmienkou, že neprípustné sú nadstavby a prístavby a takisto výrazné zmeny oproti súčasnému architektonickému vzhľadu exteriéru prístavby s výnimkou takých, ktoré prispejú k citlivejšiemu zosúladieniu s historickou budovou kaštieľa. V architektonickom výraze exteriéru však nie je prípustné používať historizujúce slohové prvky, ale odporúča sa používať súčasné, avšak citlivo riešené, aby nevytvárali neopodstatnený vizuálny akcent oproti historickej budove. Z uvedených dôvodov je vlastníkom povinný predložiť správnomu orgánu projektovú dokumentáciu architektonického riešenia exteriéru budovy podľa § 30 odseku 4 pamiatkového zákona na vydanie záväzného stanoviska k vykonávaniu stavebnej činnosti v bezprostrednom okolí kultúrnej pamiatky v zmysle § 27 odseku 2 pamiatkového zákona, kde sa uvádza: „V bezprostrednom okolí nehnuteľnej kultúrnej pamiatky nemožno vykonávať stavebnú činnosť ani inú činnosť, ktorá by mohla ohroziť pamiatkové hodnoty kultúrnej pamiatky. Bezprostredné okolie nehnuteľnej kultúrnej pamiatky je priestor v okruhu desiatich metrov od nehnuteľnej kultúrnej pamiatky; desať metrov sa počíta od obvodového plášťa stavby, ak nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou je stavba, alebo od hranice pozemku, ak je nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou aj pozemok.“
11. Vlastník oznámi s uvedením čísla tohto rozhodnutia písomne (alebo e-mailom) správnomu orgánu v predstihu min. 7 dní začiatok prác na obnove a predpokladaný koniec obnovy kultúrnej pamiatky, podľa § 32 odseku 4 pamiatkového zákona.
12. Každú závažnú zmenu a zmenu oproti alebo nad rámec tohto rozhodnutia vlastník vopred prerokuje a predloží na odsúhlasenie správnomu orgánu podľa § 32 odseku 2 pamiatkového zákona.

Štátny pamiatkový dohľad na úseku ochrany pamiatkového fondu bude vykonávať správny orgán podľa § 32 odseku 13 pamiatkového zákona.

Rozhodnutie podľa § 44a pamiatkového zákona po uplynutí troch rokov odo dňa nadobudnutia právoplatnosti stráca platnosť, ak v tejto lehote nebol vykonaný úkon, na ktorý sa vzťahuje.

Odôvodnenie

Vlastník: Košický samosprávny kraj, zastúpený v súlade s § 44 odsekom 1 pamiatkového zákona správcom: Stredná odborná škola – Szakközépiskola, J. Mailátha 2, 076 51 Pribeník, zastúpeným Ing. Silviou Sakáčovou, riaditeľkou školy, podal dňa 23.07.2020 na správny orgán žiadosť o posúdenie zámeru obnovy časti kultúrnej pamiatky Kaštieľ s areálom v Pribeníku (t. č. Stredná odborná škola), č. ÚZPF 10237/1-2, v uvedenom rozsahu.

Dňa 22.07.2020 na základe telefonického dohovoru s Ing. Silviou Sakáčovou, riaditeľkou školy, vykonal správny orgán na mieste štátny pamiatkový dohľad, spísal o tom záznam č. KPÚKE-2020/14940-2/58686/HR a vyhotovil fotodokumentáciu zisteného stavu, ktorá je prílohou podkladov tohto rozhodnutia, evidovaných pod č. KPUKE-2020/14940-3/58688/HR. Zistil, že nádvorie je v súčasnosti v pomerne neupravenom a fyzicky zlom stave, povrchy komunikácií sú asfaltové na betónovom podklade, so sekundárnymi záplatami, miestami najmä v trasách dažďovej kanalizácie je

silnými priesakmi cez netesnosti potrubia vymyté podlažie natoľko, že vznikajú pod povrchom dutiny, hroziace preborením povrchu, či už pod prechádzajúcim autom alebo človekom. Niektoré dažďové zvody na budove sú zaústené do dažďovej kanalizácie pevným spôsobom bez možnosti kontroly a čistenia kanalizácie, takisto chýbajú revízne šachty v kritických polohách kanalizácie. Zeleň na nádvorí je novodobá, nekoncepčne riešená. Správny orgán má v podkladoch tohto rozhodnutia fotodokumentáciu aktuálneho stavu, publikáciu školy s dobovými vyobrazeniami kaštieľa s nádvorím i mapy z 2. a 3. vojenského mapovania Uhorska. V mape 1. vojenského mapovania Uhorska (1782 – 1785) kaštieľ ešte nie je zachytený, keďže bol postavený ako prízemná stavba na pôdoryse jeho súčasnej 2-podlažnej časti v r. 1798. Súčasnú podobu získal nadstavbou, prístavbami a prestavbou v r. 1899. Pôvodne bolo nádvorie riešené ako veľká komunikačná plocha, ohraničená z 3 strán budovami kaštieľa (hlavné a 2 vedľajšie krídla), so sypkým mlatovým povrchom, uprostred nádvorja bola plocha zelene, v osi hlavného krídla pokračoval mlatový chodník smerom do parku. V súčasnosti je pôvodne otvorená strana nádvorja zastavaná novodobou prízemnou prístavbou, v ktorej sú učebne, preto aktuálne neprichádza do úvahy túto prístavbu odstrániť. Naopak, je požiadavka vlastníka tento objekt obnoviť v interiéri aj v exteriéri, aby sa zvýšil štandard vyučovacieho procesu. Keďže objekt nie je historickou súčasťou kaštieľa, stavebné úpravy v interiéri nie sú predmetom záujmu či požiadaviek správneho orgánu. Stavebné úpravy v exteriéri však predmetom záujmu sú, keďže prístavba sa nachádza v bezprostrednom okolí kultúrnej pamiatky. Nádvorie kaštieľa, vymedzené 3 krídlami historickej budovy kaštieľa, správny orgán považuje za súčasť pamiatkového objektu Kaštieľ, keďže tvorí akýsi urbanistický interiér kaštieľa, a teda je súčasťou pamiatkového objektu Kaštieľ.

Na nádvorí kaštieľa sa nachádzajú smrekové pichľavé s presychajúcimi korunami, ktoré sú nízkej sadovnickej a estetickej hodnoty. Z uvedených dôvodov je možné smrekové odstrániť. V centrálnej časti nádvorja sa nachádza hodnotná lipa malolistá, ktorú je nutné zachovať a v prípade stavebných prác chrániť, aby nedošlo k jej poškodeniu – a to ani v koreňovej časti. Z historických vyobrazení nádvorja je zrejmé, že sa tu pôvodne nachádzala bohatá kvetinová výzdoba (ozdobné kry, kvety a stromy). V rámci estetizácie súčasného prostredia nádvorja je preto prípustné na nádvorí založiť okrasné záhony (letničkové, trvalkové), ako je uvedené v podmienkach. Po výsadbe je nutné zabezpečiť pravidelnú starostlivosť o okrasné záhony (zálievka, prihnojovanie, odburiňovanie, odstraňovanie odkvitnutých kvetov, výchovný rez, v prípade potreby postrek proti chorobám a škodcom a pod.)

Toto rozhodnutie po nadobudnutí právoplatnosti **neoprávňuje** vlastníka k podaniu na príslušnom stavebnom úrade podľa § 32 odseku 12 pamiatkového zákona, nakoľko správny orgán ešte požaduje predloženie projektovej dokumentácie podľa § 32 odseku 10 pamiatkového zákona na vydanie záväzného stanoviska.

Poučenie

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Pamiatkový úrad Slovenskej republiky, Cesta na Červený most 6, 814 06 Bratislava. Odvolanie je potrebné doručiť na Krajský pamiatkový úrad Košice, Hlavná 25, 040 01 Košice. Toto rozhodnutie je možné preskúmať súdom až po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov.

Ing. Kristína Markušová
riaditeľka

Krajský pamiatkový úrad Košice

Doručuje sa

1. Stredná odborná škola – Szakközépiskola, J. Mailátha 2, 076 51 Príbeník, IČO 00159557

Na vedomie

1. Kráľovský Chlmec, Mestský úrad – spoločný stavebný úrad, L. Kossutha 99, 077 01 Kráľovský Chlmec, IČO 00331619
2. Krajský pamiatkový úrad Košice – spis

Doložka o autorizácii

Tento listinný rovnopis elektronického úradného dokumnetu bol vyhotovený podľa vyhlášky č.85/2018 Z.z. Úradu podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre investície a informatizáciu z 12.marca 2018, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o spôsobe vyhotovenia análežitostiach listinného rovnopisu elektronického úradného dokumentu

Údaje elektronického úradného dokumentu

Názov dokumentu, ku ktorému sa doložka vyhotovuje	Rozhodnutie o zámere obnovy
Identifikácia dokumentu, ku ktorému sa doložka vyhotovuje	KPUKE-2020/14940-4/58724/HR,PS,SO

Autorizácia elektronického úradného dokumentu

Spôsob autorizácie elektronického úradného dokumentu	Mandátny certifikát a časová pečiatka
Dokument autorizoval úrad:	Krajský pamiatkový úrad Košice
Dokument autorizovala oprávnená osoba:	Kristína Markušová
Oprávnenie:	1065, riaditeľka
Dátum a čas autorizácie:	28.07.2020, 14:05:47
Dátum a čas vystavenia časovej pečiatky:	28.07.2020, 14:05:47
Označenie listov, na ktoré sa autorizácia vzťahuje:	

Autorizácia príloh elektronického úradného dokumentu

Spôsob autorizácie elektronického úradného dokumentu	Dokument neobsahuje prílohy
Dokument autorizoval úrad:	
Dokument autorizovala oprávnená osoba:	
Oprávnenie:	
Dátum a čas autorizácie:	
Dátum a čas vystavenia časovej pečiatky:	
Označenie listov, na ktoré sa autorizácia vzťahuje:	

Informácia o vyhotovení doložky o autorizácii

Doložku vytvoril:	Názov	
úradu		Krajský pamiatkový úrad Košice
IČO		31755194_131
Meno a priezvisko		Bc. Dana Sáblíková
Dátum vytvorenia doložky:		29.07.2020
Doložka bola vyhotovená manuálne		

